

VERSLAG

Commissie Algemeen Bestuur

Datum vergadering : 7 februari 2018

Aanwezig

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Wouter Hoppenbrouwer, Jan van der Laan en Marjolein Gielis
CDA : Matthijs Ruitenbergh, Hans vd Stelt, en Frits Vink
VVD : Nathalie van Bakel en Eric Kampinga
D66 : Michiel Muis
CU : André Nieuwlaet en Jurjen Dieleman
PvdA : Petra Verhoef
WIJ Lansingerland : Leon Hoek en Hans Wiersema
GroenLinks : Marko Ruijtenberg
Partij Neeleman : Eddy Neeleman

Voorzitter : Jan Pieter Blonk

Commissiegriffier : Marijke Walhout (griffier)

Burgemeester : Pieter van de Stadt

Wethouders : Simon Fortuyn en Albert Abee

Afwezig

GroenLinks : Ivana Citterbartová
PvdA : Gerard Bovens
D66 : Erik Jonker
WIJ Lansingerland : Petrine van Olst

Beginpunten:

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter opent de vergadering om 20.00 uur en heet aanwezigen en luisteraars via de webcast welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Citterbartová, zij wordt vervangen door de heer Ruijtenberg. De heer Bovens is er wel, maar zit niet aan tafel. De heer Jonker is afwezig. Mevrouw Van Olst is afwezig en wordt vervangen door de heer Hoek.

De voorzitter meldt, dat na afloop van deze commissievergadering een groepsfoto wordt gemaakt voor het jaarverslag van de griffie. Dit zal met elke commissie gedaan worden.

2. Inspreker(s)

Er hebben zich 2 insprekers gemeld.

De heer Hassan Aiben Ali is bestuurslid van moskee El-Fath. In Lansingerland is de moskee vereniging El-Fath al enige tijd actief als enige moskee in deze gemeente. Het is een islamitisch cultureel centrum in Lansingerland, georganiseerd in een vereniging structuur. Decennialang is de vereniging verankerd in deze gemeente. Een groot deel van de leden van de vereniging is woonachtig in Lansingerland, maar ook in omliggende gemeenten. Elke vrijdag bezoeken ongeveer 400 mensen het vrijdagmiddaggebed. Tijdens de belangrijke islamitische feestdagen lopen deze aantallen aanzienlijk op. De vereniging staat open naar de samenleving, naar alle mensen uit de samenleving met allerlei soorten levensvisies. De vereniging staat voor een open dialoog, altijd bereid om een actieve bijdrage te leveren aan de samenleving en in het bijzonder in de gemeente Lansingerland. Dat is ook onderdeel van de doelstellingen van de moskee vereniging; dit staat ook vermeld op de website. De vereniging is dan ook zeer verrast, door een aantal punten in het partijprogramma van het CDA t.a.v. de moskee op het gebied van radicalisering. Het CDA heeft helaas niet de moeite genomen om met de vereniging over dit soort punten in gesprek te gaan. Het CDA had dan gerust gesteld kunnen worden; er zou sprake zijn van een constructieve dialoog om te bouwen aan een gezonde samenleving, waarin allerlei soorten geloofsovertuigingen en culturen samen kunnen leven in deze gemeente. Na het bekend worden van het partijprogramma van het CDA heeft de

vereniging schriftelijk gevraagd om te komen praten over de genoemde kwesties. Helaas heeft de vereniging nog steeds geen antwoord gekregen. Als het CDA niet van de raad naar de straat gaat, dan komt de moskee wel van de straat naar de raad. Het CDA is bang, dat er radicale sprekers in de moskee komen, dat de financiën niet transparant zijn en dat er giften vanuit het buitenland komen. Daarnaast maakt het CDA zich zorgen over het in publieke ruimten ten gehore brengen van de islamitische oproep. Als het CDA met de vereniging in dialoog was geweest, hadden ze vanaf het begin kunnen weten dat hier geen sprake van is. Sprekers worden zorgvuldig gekozen. De vereniging is tegen iedere vorm van radicalisme of extremisme. Radicale sprekers zijn dan ook niet welkom om in de moskee te prediken. Er is wekelijks contact met de politie en regelmatig met de gemeente. Tijdens de contacten met de politie zijn er nooit signalen of aanwijzingen geweest, die daar op duiden. De moskee is steen voor steen gebouwd met giften en donaties uit de gemeenschap. Laat dat helder zijn; er zijn geen rare zaken aan de hand. De vereniging heeft nooit de intentie gehad om de islamitische oproep ten gehore te brengen buiten de moskee. Inspreker hoopt, dat hij de commissie gerust heeft gesteld. Hij wil graag zijn zorgen uiten. Het bestuur en de achterban vinden het jammer, dat een politieke partij ongenueanceerd programmapunten in haar verkiezingsprogramma opneemt zonder in gesprek te zijn geweest met degenen over wie ze spreken. Daar de vereniging de enige moskee is in Lansingerland voelt de vereniging zich aangesproken. Er wordt geïnsinueerd dat in de gemeente en in de moskee broedplaatsen van radicalisering zijn en dat culturele minderheden zich afkeren van de samenleving. De vereniging vraagt zich af waarop deze insinuaties gebaseerd zijn. Burgers die het partijprogramma lezen, kunnen deze punten als waarheid beschouwen. Na meerdere incidenten, zoals het varkenskop incident, maar ook het ingooien van ruiten, maakt de vereniging zich grote zorgen over de veiligheid, wat gevolgen kan hebben voor de samenleving, in het bijzonder de gemeenschap. Voelt het CDA zich wel verantwoordelijk genoeg voor de veiligheid van al haar burgers? De vereniging vindt het jammer, dat een politieke partij een vereniging en haar achterban zo demoniseert door de vereniging in verband te brengen met radicale stromingen en predikers en/of hun invloeden. De vereniging heeft al jarenlang een goede reputatie in Lansingerland en neemt veel initiatieven om een bijdrage te leveren aan deze samenleving. Het CDA geeft zelf in haar programma aan, dat verschillende bevolkingsgroepen en religieuze instellingen een belangrijke rol spelen bij het werken aan verbinding en samenhang in de samenleving. In plaats van met het spreekwoordelijke vingertje te wijzen, ziet de vereniging graag, dat er een dialoog aangegaan kan worden. Samengevat: de reputatie van de moskee wordt aangetast, terwijl de vereniging al jaren een positieve bijdrage levert. De vereniging is tegen radicalisering en spant zich in om dit te voorkomen door met de jeugd in gesprek te gaan en ze te onderwijzen. De vereniging maakt zich grote zorgen om de veiligheid vanwege het eerder genoemde. Een groot deel van de gemeenschap neemt wellicht de punten van het CDA als waarheid aan. De vereniging gaat graag met alle partijen in dialoog om deze punten bespreekbaar te maken. De vereniging denkt graag mee en bij deze zijn de commissieleden allemaal uitgenodigd voor de geplande opening op 16 en 17 februari, waar ook de burgemeester komt spreken. Iedereen kan een kijkje komen nemen en dan kunnen ook alle vragen desnoods gesteld worden. Dank voor de aandacht. Hij hoopt, dat dit het begin zal zijn van een gezonde en constructieve dialoog.

De heer Muis neemt de uitnodiging zeker aan om een kijkje te komen nemen. Inspreker zegt dat de vereniging zich inzet tegen radicalisering van jongeren. Speelt de gemeente daar nog een rol in? Of doet de vereniging dat alleen? De heer Hassan Aiben Ali legt uit, dat de moskee lezingen organiseert. De vereniging betreft jongeren in de gemeenschap erbij en trekt hen naar de moskee. Ze worden onderwezen over dit soort zaken. Er is geen actief programma, waarover ze met de gemeente in gesprek zijn, maar het wordt vooral vanuit de eigen initiatieven gedaan.

De heer Neeleman hoort inspreker zeggen, dat het CDA insinueert dat er in de gemeente broedplaatsen van radicalisering zijn. Gaat het dan vooral om de tekst in het partijprogramma? Dat kan nagelezen worden. Of leest of hoort men deze insinuaties ook elders? De heer Hassan Aiben Ali zegt dat het vooral om het partij programma gaat. Daarnaast heeft er een stukje in de lokale bladen gestaan.

De heer Ruitenbergh bedankt inspreker. Hij gaat graag in gesprek. Hij zal uitleggen waarom het in het programma staat en waarom het CDA zich zorgen maakt. Het bericht van de vereniging heeft het CDA nooit bereikt. Naar welk mailadres is dat gestuurd? Hij zal nagaan waar dit verkeerd is gegaan. De heer Hassan Aiben Ali zal dit nakijken.

De heer Van der Laan is vanmiddag op bezoek geweest en kennis kunnen maken met Ali. Hij heeft gezien, dat kinderen les kregen. Binnen wordt er keihard gewerkt om alles op zijn plek te krijgen. Wat heeft de vereniging nodig om nog meer jongeren enthousiast te maken voor de lessen? Hij was hier van onder de indruk. De heer Hassan Aiben Ali zegt dat wat nodig is, zelf gefinancierd wordt. De vereniging is zelfvoorzienend. De vereniging beoogt een programma te kunnen maken, waarmee jongeren naar de moskee getrokken worden. Het uitgangspunt is, dat de moskee niet alleen een gebedshuis is, maar het middelpunt van de samenleving, waar onderwezen kan worden en ook gesproken kan worden over allerlei

soorten kwesties, die te maken hebben met scholing en de dagelijkse activiteiten van jongeren. Daar probeert de vereniging een programma voor te maken, door sprekers uit te nodigen, maar ook vanuit de eigen imam en vanuit mensen met een bepaalde deskundigheid, die in de gemeenschap actief zijn.

De heer Nieuwlaat bedankt spreker voor de positieve toelichting. Dank voor de uitnodiging, de CU zal zeker aanwezig zijn. Worden ook de andere inwoners van Lansingerland uitgenodigd? De heer Hassan Aiben Ali zegt dat dit het geval is.

De heer Van der Haring spreekt in m.b.t. dorpscentrum Bergschenhoek. In de vorige vergadering heeft hij namens BIZ en VvE's dorpscentrum Bergschenhoek ingesproken over het actieplan dorpscentrum Bergschenhoek. Goed, dat dit onderwerp voor vanavond geagendeerd staat. Achter hem zitten nogal wat ondernemers en bewoners. De belangstelling is groot. Het dorpscentrum Bergschenhoek heeft blijkbaar de aandacht getrokken van de politiek, dat verheugt hem. Velen hebben inmiddels een rondje gemaakt door het dorpscentrum. Uit gesprekken kan afgeleid worden, dat vrijwel iedereen het erover eens is, dat er wat moet gebeuren. Spreker hoopt, dat ook na de verkiezingen deze aandacht blijvend zal zijn. Ook heeft de raad inmiddels een brief ontvangen over het centrum van Bergschenhoek. In de brief aan de raad wordt geschreven over een op zeer korte termijn op te richten projectgroep. Deze projectgroep wordt gekoppeld aan het opstellen van de visie voor de langere termijn. Spreker spreekt de wens uit, dat in deze projectgroep structuur niet uitsluitend wordt gesproken over de visie, maar dat de overige projecten uit het centrumplan op dezelfde wijze behandeld gaan worden. Dus een projectgroep, die zich met alle onderdelen van het actieplan bezig houdt. Het lijkt hem dat het recht doet aan het actieplan in totaliteit en het bevordert een integrale benadering van het dorpscentrum. Graag worden ondernemers en bewoners steeds op de hoogte gehouden van ontwikkelingen in het dorpscentrum. Daarvoor is in het licht van communicatie nog best een slag te maken. Het aanvragen van bijvoorbeeld een vergunning voor het houden van een plaxo heeft men uit de openbare bekendmakingen moeten vernemen. En zo gaat het eigenlijk vaak. Het zou een hele goede zaak zijn als BIZ en bewoners vanuit betrokkenheid worden geïnformeerd. Dat korte termijn maatregelen nu snel worden ingezet, is gebleken uit een schouw, die samen met ambtenaren van EZ en van Onderhoud en Beheer is gemaakt. Het gaat dan om een paar maatregelen op de hele korte termijn, die eenvoudig ingezet kunnen worden. Een beginnetje dus. Wel heeft het spreker verbaasd, dat waar in de brief aan de raad wordt gesproken over de scheefstaande lantaarnpalen hem van ambtelijke zijde is medegedeeld, dat daar vooralsnog niets aan gebeurt. Er wordt gesproken van onderhoudsniveau C. Dat zou de raad hebben bepaald. Velen hebben kunnen constateren hoe de zaak erbij staat. Als dat het gevolg is van het door de raad vast gestelde beleid om onderhoudsniveau C als leidend voor het dorpscentrum te laten zijn, dan zou men heel snel die beslissing moeten wijzigen. De raad kan dus in actie komen. Veel is afhankelijk van de op te stellen visie voor de langere termijn. Hij citeert het actieplan: De centrumvisie moet o.a. gaan over de afbakening van een compacter winkelgebied. Eventuele verbreding van centrumfuncties in en transformatie van delen van het centrum, het verkeer en de bereikbaarheid. Einde citaat. Dat betekent nogal wat. Men moet niet de illusie hebben dat de uitvoering van een dergelijke visie snel zal gaan. Dat de korte termijn maatregelen, waarover met Beheer en Onderhoud is gesproken, slechts een begin zijn, betekent niet dat men daarna kan gaan afwachten. De afspraak is, dat in het tweede kwartaal van dit jaar de visie er is. Spreker houdt de gemeente daar aan. Hij zou graag zien, dat ook de volgende afspraak gemaakt kan worden. Als de visie er is, dan zullen die onderdelen van het centrum waar de visie niet in de weg staat aan een ontwikkeling direct daarna worden opgepakt. Zo verwacht spreker bijvoorbeeld niet dat de pleinwanden op de Kruin en in de Dorpsstraat tussen Julianastraat en Kerkstraat echt wijzigen. In deze optiek zou niets in de weg staan om te komen tot herinrichting daarvan. Spreker geeft het voordeel van de twijfel aan degenen, die menen, dat op dit moment die zaken nog niet opgepakt gaan worden, maar het aanpakken hiervan mag niet afhankelijk zijn van de uitvoering van een visie voor de langere termijn. In het derde kwartaal van dit jaar kan de ontwikkeling dus een aanvang nemen. Zijn er nog wensen? Jazeker. Tijdens de schouw is samen met de ambtenaren gezien, dat het bromverkeer in het winkelgebied overweldigend is. Handhaving van het verbod heeft prioriteit. Misschien toch maar een bordje 'brommen niet toegestaan' ophangen. Maar vooral handhaven. Het groen dient opgeknapt te worden. De BIZ zou hier ook verantwoordelijkheid nemen en op korte termijn met de gemeente in gesprek gaan over wat de BIZ voor haar rekening neemt en wat de gemeente daaraan bijdraagt. Dit jaar gaat spreker voor kleur en fleur in het centrum. Ville fleurie, niet alleen in Frankrijk, maar ook in Bergschenhoek. Een rondje door het dorp met Onderhoud Groen zou hij zeer op prijs stellen. Hij wil graag goed overleg over het opknappen van de Julianastraat en Dorpsstraat richting Oosteindseweg. Dat staat al langer op de planning. Maar gelet op het centrumplan wordt spreker graag bij de uitvoering betrokken. En een schoonmaakbeurt voor de bankjes bij de Julianastraat voor het Chinese restaurant is onvoldoende. Ze zijn gehavend en aan vervanging toe. De verkeerssituatie op het rondom bij de toegang naar de parkeergarage en de toegang tot de appartementen is erg onoverzichtelijk en gevaarlijk. Daar is overleg, om te komen tot een aanvaardbare situatie, dringend gewenst. Nadat binnenkort het terras op de Kruin, nabij de nieuwe brasserie, een feit zal zijn, is er alle reden om de positie van de ambulante

handel te bezien. Er zal een mooie plek ontstaan als de vuilnisbakken langs de vaart verdwenen zijn. Pak die kans, zodat ook de door de gemeente gewenste ontwikkeling om horeca toe te voegen aan het plein, echt ondersteund wordt. Alweer driekwart jaar geleden is er een schouw geweest om te bezien waar aanpassingen, in het kader van de toegankelijkheid van het centrum voor invaliden, moeten worden gedaan. Helaas is het daarna stil geworden. En oh ja, waar blijft het openbaar toilet? Hier heeft de raad bij motie om gevraagd. De meest storende stukken bestrating zouden in overleg met Beheer en Onderhoud aangepast moeten worden. Het stoort dat op het kerkplein de boomspiegels niet eens uniform zijn. Graag de afwijkende boomspiegel aanpassen aan de overige. Het zijn maar kleine zaken. Inspreker, BIZ en bewoners willen graag samen met de gemeente optrekken. Dat betekent vooral, dat er gecommuniceerd moet worden. De projectgroep zou hier een basis voor kunnen zijn. Maak hen tot volwaardige gesprekspartners. En laat men elkaar vooral op de hoogte houden.

Mevrouw Verhoef vindt het fijn, dat inspreker zelf heel concrete punten aangeeft namens de BIZ en inwoners. Welke belemmeringen ervaart hij om op korte termijn toch een aantal simpele dingen, zoals het terugplaatsen van bankjes op het pleintje bij de kerk, te realiseren? Zit het in de vaart die de gemeente erachter zet? Of kunnen mensen het onderling niet eens worden? Hoe is de relatie onderling tussen bewoners van de flats en de ondernemers? De heer Van der Haring zegt dat de relatie goed is. Hij is secretaris van de BIZ en hij is bewoner. Hij coördineert 4 VvE's. Daar heeft hij goede contacten mee. Men houdt elkaar goed op de hoogte. Afgesproken is, dat er vooral samen opgetrokken gaat worden en niet bewoners versus de ondernemers. De belemmeringen worden ervaren bij de allereerste stappen, die maar heel klein zijn. Het gaat dan over paaltjes. Het overleg met Beheer en Onderhoud heeft hij best op prijs gesteld. Wel wat vraagtekens, over bijvoorbeeld de lantaarnpalen. Hoe kan dat nu? Ook die 2 bankjes, die zijn gehavend. Als iemand erop gaat zitten, haalt hij zijn billen open. Deze worden alleen maar schoon gemaakt. Men moet niet moeilijk doen; dit moet snel kunnen. Men staat aan het begin van overleg. Als de raadsleden het een beetje gaan volgen, dan kan men er gezamenlijk uit komen. Het gaat erom, dat de vaart erin komt.

Mevrouw Gielis hoort inspreker over het vastgestelde beleid m.b.t. het onderhoudsniveau C. Begin dit jaar is het onderhoudsniveau aangepast. Bedoelt inspreker alleen het groenonderhoud of ook ander onderhoud? De heer Van der Haring zegt, dat zijn opmerking over onderhoudsniveau C de lantaarnpalen betrof. Dit heeft hem enorm verbaasd. Alle palen staan schots en scheef. Toen hij daar een opmerking over maakte, zei men dat het voldoet aan onderhoudsniveau C. Dat is de reden, dat hij hierop de aandacht vestigt.

De heer Kampinga spreekt de opmerking over ville fleurie heel erg aan. Door Frankrijk rijdend is het een genot. Daar wil de VVD graag een bijdrage aan leveren. Hoe zou dat kunnen? Het handhaven van brommers: ze rijden met veel snelheid en lawaai door de straten. Graag een toelichting. Wat is het gevaar? Wat is er al aan gedaan samen met de gemeente? De heer Van der Haring zegt, dat er een heel verhaal aan vast zit. Wethouder Fortuyn weet, dat ondernemers en bewoners bezwaar hebben gemaakt tegen het fietspad. Nee, het is een voetgangersgebied, maar fietsers zijn er toegestaan. In de bezwaarschriftenprocedure hebben bewoners aangegeven, dat het probleem van dit stuk Dorpstraat is, dat het Rondom eromheen gaat en men dit als doorgaande weg gebruikt. Vooral tijdens schooltijden is dat duidelijk te zien. Wat is het gevaar van de brommers? De heer Kampinga is een half uurtje welkom om er een rondje te lopen; dan moet hij regelmatig weg springen. Iedereen ziet dat. Naast het kabaal is het wachten tot er iemand plat wordt gereden. Het wordt echt gebruikt als doorgaande brommeroute.

Voor de heer Ruitenbergh zijn de punten helder. Hij refereert aan het debat met de ondernemers over de right to challenge. Constructies als een BIZ of een parkmanagement nemen de uitvoerende taak van de gemeente over als het gaat om beheer en onderhoud. Zij krijgen dan het bijbehorende budget mee. Hoe zou de BIZ van inspreker tegen een dergelijke constructie aan kijken? De heer Van der Haring zegt dat zijn BIZ startend is en erg enthousiast. Hij probeert iedereen overal bij te betrekken. Over dit soort zaken valt heel goed te praten. Niet overdragen in de zin van 'zoek het maar uit', maar samen met de gemeente. Dan nog de ville fleurie. De BIZ gaat de gelden vanuit de BIZ daar in investeren, maar dat gaat niet alleen. De BIZ wil dit vooral samen doen. Hoe kan het opgeknapt worden, zodat het veel fleurie wordt?

De heer Hoek hoorde inspreker zeggen, dat hij het zou waarderen als er een afspraak gemaakt zou worden met de afdeling Groen om een rondje te maken. Is die afspraak al gemaakt? De heer Van der Water zegt, dat die afspraak nog niet gemaakt is.

De heer Neeleman hoorde inspreker het hebben over de weg richting Julianastraat, dat dit in de planning zit. De Rondom is juist weer opnieuw erin gelegd. Was dit een onderdeel van het opknappen van het centrum? Of was het nog onderdeel van het bouwproject? Was de gemeente er actief? Of betaalde

Bouwfonds dit nog? De heer Van der Haring zegt dat dit duidelijk een afronding van het bouwproject was. Dit staat los van de situatie van het dorpscentrum. Vanuit ville fleurie zegt hij: au revoir.

3. Vaststelling besluitenlijst vorige vergadering 17 januari 2018

Er zijn geen wijzigingsvoorstellen binnen gekomen, waarmee het verslag is vastgesteld.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter heeft via de griffie voorgesteld om de agendapunten 5c en 5d te combineren. Op verzoek van de voorzitter van de Rekenkamer worden de agendapunten 6a en 6b verschoven naar na agendapunt 4. De heer Hoek stelt voor om het bespreekstuk van WIJ m.b.t. de dorpskernen naar voren te halen, gezien de aanwezigheid op de publieke tribune. De voorzitter begrijpt dit. Zelf heeft hij het voorstel eerder gedaan via de griffie, maar het is aan de commissie. Mevrouw Verhoef wil hieraan toevoegen, dat er nog meer mensen op de tribune zitten voor andere bespreekpunten. De volgorde van de agenda kan aangehouden worden, eerst de tribune. De voorzitter geeft aan, dat de voorzitter van de Rekenkamer en zijn assistent dan hier de hele avond moeten zitten. De heer Hoek stelt voor om eerst de Rekenkamer te doen en dan de tribune. De voorzitter had dit niet begrepen. Dus direct na agendapunt 4 de punten van de Rekenkamer.

De heer Hoek wil iets kwijt over agendapunt 5a. WIJ Lansingerland heeft niets tegen de moskee en vereniging El-Fath. Ze zijn een welkome aanvulling op de samenleving. WIJ is juist van het verbinden. WIJ is ook geen onderwerp van gesprek in het bespreekstuk. Deze discussie hoort niet thuis in de commissie AB. Dit is niet het podium om elkaars verkiezingsprogramma te beoordelen. Daar is een lijsttrekkersdebat voor of een ander debat. De commissie AB is hier niet het podium voor. Uiteraard neemt hij graag de uitnodiging aan van de moskee om op 16 of 17 februari langs te komen. De voorzitter begrijpt, dat WIJ agendapunt 5a wil schrappen van de agenda. De heer Kampinga ondersteunt het voorstel volledig. Hij zit in de agendacommissie en voelt zich aangesproken. In de commissie is er alleen een kopje; hij had geen idee wat er allemaal onder zat. Daarom is het er doorheen geslipt. Anders had hij direct aan de bel getrokken. Mevrouw Verhoef zegt dat het duidelijk aangekaart is bij de agendacommissie. Een aantal leden verschoot. Ze ziet geen reden om het van de agenda te halen. De heer Van der Laan vindt, dat dit onderwerp niet thuis hoort in een oordeelsvormende commissievergadering in het kader van het BOB-model. Hij zit hier niet om een debat over een verkiezingsprogramma te voeren. Hij zit hier om een probleem wat leeft hier te bespreken. Een gesprek onder 4 ogen, of 6 of 10 ogen, is een beste oplossing. L3B neemt de uitnodiging aan om eerder dan 16 februari in gesprek te gaan. De voorzitter begrijpt, dat L3B het wil schrappen van de agenda. De heer Muis ziet op dit moment geen aanleiding om mee te doen aan een potje onnodig polariseren, wat wil zeggen het onnodig veroorzaken van conflicten en tegenstellingen tussen groepen bewoners. Er is geen aanleiding voor. Partijen die dit toch willen doen, moeten het onderwerp inbrengen bij het lijsttrekkers debat, wat Radio Rijnmond en RTV Lansingerland organiseert. Dan kunnen ze elkaar daar in de haren vliegen, maar liever niet hier. De heer Ruijtenberg zegt dat het gevoeligheden in de samenleving oproept en dat het voor een gedeelte van de samenleving van belang is om te bespreken, steunt GL de oproep van PvdA om het op de agenda te houden. GL is tegen het voorstel van WIJ. De heer Nieuwlaet staat positief tegenover de vereniging El-Fath. Dat is het punt niet. Maar vanavond zou het dan gaan over verkiezingsprogramma's. Dat hoort thuis in een verkiezingsdebat, die deze maand op verschillende fronten en plaatsen gevoerd gaan worden. Niet hier in de commissie. Wat de CU betreft het onderwerp niet behandelen. De heer Neeleman zou het bijna met de heer Hoek eens zijn, mits het niet door de agendacommissie geweest is en mensen al reeds aanwezig zijn. Dat geeft hem de mening, dat hij achter mevrouw Verhoef staat. Het stond op de agenda. Waren er geen mensen geweest, dan gaf hij de heer Hoek gelijk. De mensen hebben ook een idee waar ze voor komen. De heer Ruitenber zou graag het debat zijn aangegaan, maar hij kan de heer Hoek heel goed volgen. Het is meer een onderwerp voor een verkiezingsdebat en dat gaat het CDA zeker niet uit de weg. Hij zou bijvoorbeeld een interview kunnen geven samen met de PvdA, buiten het gesprek in de moskee. Bij een onderwerp als dit zouden alle lijsttrekkers de kans moeten krijgen om te spreken. Dat kan niet, omdat één van de lijsttrekkers wethouder is of een aantal zit niet in de commissie AB. Mevrouw Verhoef wil van de voorzitter van de griffie weten hoe zij hier tegenaan kijkt. Er is een onderwerp via de agendacommissie op de agenda gekomen en dat wordt nu alsnog onderwerp van discussie. Ook zou ze willen reageren op wat een aantal partijen gezegd heeft. De voorzitter zegt dat het niet aan de orde is om de griffier hiervoor te vragen. Ten aanzien van de agendacommissie heeft de heer Kampinga aangegeven hoe dit gegaan is, maar dit laat onverlet dat de commissie op elk moment een ordevoorstel kan doen om een agendapunt te schrappen of op te voeren. Als de meerderheid dit wil, dan gebeurt dat. De commissie is de baas hierin. De voorzitter constateert, dat er een meerderheid is voor het voorstel van de heer Hoek om het agendapunt 5a te schrappen. De fracties van PvdA, GL en PN willen het behandelen, maar alle andere fracties willen dat niet. Zij geven alternatieven aan wanneer dit wel aan de orde zou kunnen komen. De voorzitter concludeert, dat het agendapunt van de agenda af gaat. Het krijgt een vervolg in de aanloop

naar de verkiezingen. Mevrouw Verhoef wil er toch nog iets over zeggen. De voorzitter staat dit niet toe, omdat het van de agenda af is.

Inventarisatie rondvraag:

De heer Nieuwlaat: stand van zaken reorganisatie ambtelijke organisatie.

De voorzitter stelt de agendapunten 6a en 6b aan de orde.

Bespreekpunten:

5.a Passages in verkiezingsprogramma's over bestrijden van de radicale islam (PvdA)

Dit agendapunt is bij agendapunt 4 van de agenda afgehaald ter behandeling tijdens verkiezingsdebatten.

5.b Happy Italy (PN)

De heer Neeleman gaat de 4 pagina's van zijn besprekspunt niet voorlezen, maar hij zal er wel wat over zeggen. De grondexploitatie is openbaar geopend, omdat er een verliesvoorziening moest komen. Dat heeft hij zo gevolgd.

De voorzitter schorst de vergadering voor een moment om de juiste portefeuillehouder erbij te vragen. Dat is wethouder Van Tatenhove.

De heer Neeleman begrijpt wel, dat het een vraag is wie de juiste portefeuillehouder is. De wethouder heeft deze verantwoording op haar genomen. Er is een grondexploitatie opgestart in het Annie M.G. Schmidtpark en toen ging het om wethouder Abee. Dit maakt niet uit, want het college bepaalt onderling wie gespreksvoerder is. Tijdens de eerste behandeling is er een berekening gekomen om er gemakkelijker over te kunnen praten. Hij heeft een afweging moeten maken of het vertrouwelijk besproken moet worden of openbaar. Deze keer heeft hij gekozen voor openbaar. Hij heeft geprobeerd de informatie openbaar te verwerken, maar ook in het openbare stuk ziet hij een paar omissies, waarin de raad niet voldoende is meegenomen. Hij heeft goed bekeken of de raad goed is meegenomen bij het toevoegen van de bowlingbanen. Bowlingbanen is iets anders dan een restaurant, ook m.b.t. het bestemmingsplan. Het aantal parkeerplaatsen voldeed ook niet meer. Hij heeft het allemaal verwerkt in het stuk. Al met al is er zoveel gebeurd met financiële gevolgen, dat hij er behoefte aan had om het terug te leggen in de commissie. Dan kan gekeken worden of het uitgevoerd is binnen de kaders. Hij heeft een aantal kaders genoemd, zoals de gesloten grondexploitatiebesluit, het bestemmingsplan, parkeervoorzieningen, waarvan de raad heeft gezegd, dat de gemeente niet gaat betalen voor parkeerplaatsen. Allerlei dingen heeft hij op een rijtje gezet. Hij kwam daarbij tot de conclusie, dat er teveel elementen zijn geweest waarbij de raad niet voldoende is meegenomen. In de vergadering had de raad moeten en kunnen horen, dat de onderhandelingen met Happy Italy, net voor de eerste taxatie die hier was geweest, juist waren stopgezet in Bleiswijk. Dit is essentiële informatie, die aan de raad had moeten worden meegedeeld. Heeft de commissie hier nog iets aan toe te voegen?

De heer Dieleman heeft het nu niet meer helemaal op een rijtje door het rijtje van de heer Neeleman. Het is af en toe onnavolgbaar. Het gaat volgens hem om de vraag of de raad het goed vindt, dat Happy Italy naar Berkel komt, nadat een andere keuze eerder voor lag. De CU vindt dat er een mooi plan ligt, er is eerder over gesproken, ook bij de grondexploitatie. Dit plan kan de CU steunen, het is een mooi stukje uitbreiding van het Annie M.G. Schmidtpark. Het is niet meer dan logisch, dat het een ander financieel plaatje heeft, omdat het een andere locatie is. De CU kan zich prima vinden in de afgesproken plannen.

De heer Wiersema kan dit ten dele ook, maar met een andere achtergrond. Laat er geen misverstand over bestaan, dat de fractie van WIJ de komst van Happy Italy ziet als een verrijking van de horeca in de gemeente. Een groot aantal inwoners zal blij zijn met een dergelijk concept, dat elders succesvol is gebleken. Veelal staan er rijen te wachten om binnen te mogen komen en het is voor een breed publiek toegankelijk. Ook juicht WIJ het afmaken van de ontwikkeling van het park toe, want dat is goed voor Lansingerland. Dit mag de gemeenschap best iets kosten, echter onder bepaalde voorwaarden en voor ieder logisch te volgen plan. WIJ is nog steeds van mening, dat bij de totale deal bij de verkoop van de grond voor de vestiging van Happy Italy niet een gunstig onderhandelingsresultaat is bereikt voor de gemeente. Dat is zacht uitgedrukt. Hier is uitvoerig over gedebatteerd tijdens de commissie van 17 mei 2017. Toen is toegezegd door wethouder Abee, dat uitsluitend de grex geopend zou worden en er een second opinion zou volgen. Ook is toegezegd, dat er geen kosten gemaakt zouden worden, geen verkoop zou plaats vinden, voordat er op dit punt duidelijkheid zou komen. Door de voorzitter is aangemerkt, dat dit onderwerp eerst terug zou komen na de second opinion. Door WIJ, de heer Neeleman en de heer Hoppenbrouwer is aangedrongen op het al dan niet mee verkopen van de parkeerplaats. Dat was duidelijk de toonzetting van de toenmalige discussie. Wanneer is de raad uitgenodigd om hier iets van te

kunnen vinden? WIJ had het graag terug gezien op de agenda voordat de verkoop een feit werd. Verder vraagt WIJ zich af, waarom Happy Italy alleen de grond moet aankopen voor de bebouwing van een restaurant en het terras en dat de gemeente de parkeerplaatsen gaat faciliteren, aanleggen en onderhouden. Elders in deze gemeente moeten ondernemers voor een vergelijkbare activiteit wel voorzien in eigen parkeervoorziening. Als voorbeeld noemt hij de Macdonalds in Berkel en Rodenrijs, die 3.495m² heeft aangekocht voor een bedrag van € 944.689. Macdonalds in Bleiswijk heeft 3.600m² voor € 2mln aangekocht. En KFC heeft bijna 3.000m² gekocht voor € 2mln, waar beiden ook deelgenoot zijn en aandeelhouder van omliggende parken. Zij hebben vervolgens op deze percelen restaurants en parkeerplaatsen aangelegd. Zij kregen een quotum opgelegd van 13 parkeerplaatsen per 100m² VvO. Zij moeten zelf de parkeerplaatsen schoon houden en zelf onderhouden. Deze commissie weet wat door Happy Italy betaald is, dat is in een besloten overleg besproken, en mag hier zelf de conclusie aan verbinden. Daarnaast geeft de gemeente nu een aanzienlijk bedrag uit voor de aanleg van een parkeerplaats, die voor rekening had moeten komen van Happy Italy. De gemeente heeft de onderhoudsverplichting zolang de exploitatie daar duurt. Klein detail hierbij is, dat Happy Italy eerder een optie had op een perceel bij Prisma en onder gelijke condities als Macdonalds en KFC voornemens was dit perceel te verwerven. Met andere woorden: zij waren bereid dit ervoor te betalen. Wat vindt de commissie hier van?

(geluidsopname kraakt en is slecht te verstaan, MJ) De heer Vink heeft het bespreekstuk goed bestudeerd. Hij gaat op een aantal punten in. Het CDA vindt, dat het stuk van de heer Neeleman een hoog hypothetisch gehalte heeft. Het gaat om volstrekt verschillende situaties. Het CDA kijkt vreemd op van de constatering van de heer Neeleman. Wat vindt de commissie ervan? Het CDA heeft gekeken naar de brief van 4 oktober 2017. De voorzitter onderbreekt hem vanwege de geluidsinstallatie. (probleem verholpen, MJ) De heer Vink verwees naar de brief van 4 oktober, waarmee het college haar toezegging nakomt, die eerder dat jaar was gedaan. Hij citeert: na de toevoeging van het bowlingscentrum aan de eerste plannen voor een restaurant heeft de externe taxateur de waardebepaling opnieuw uitgevoerd met inachtneming van deze toevoeging. Verderop: met Happy Italy is een resultaat bereikt, dat in zijn totaliteit past binnen de kaders van deze waardebepaling. Met andere woorden: is in orde. Verder wordt verwezen naar de geheime stukken, maar daar gaat het nu niet over. Dit stelt het CDA gerust. Er zijn nog aanvullende voorwaarden met Happy Italy overeengekomen. Zo spant Happy Italy zich in om 40 mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen, verzorgt Happy Italy het dagelijks beheer van de parkeerplaats. Daarnaast realiseren zij de gewenste openbare toiletten en gedurende openingstijden ook een openbaar toegankelijke speeltuin. Deze zaken stellen het CDA in geruime mate gerust. Het CDA heeft er niets aan toe te voegen.

Mevrouw Van Bakel vindt Happy Italy een mooie ontwikkeling. Inderdaad hypothetisch, maar nog een aantal punten waarbij de VVD vraagtekens heeft. De exploitatieberekening bevat na vaststelling andere uitgangspunten, met als mogelijk gevolg het mislopen van euro's. Daarnaast is het aantal parkeerplaatsen in strijd met de actualisatie van de grondexploitatie en ook op dit punt het mislopen van euro's, lijkt het. Terugkijkend naar het vraagstuk, is er dan procedureel of financieel lering uit te trekken? Wat zou dit voor de toekomst kunnen betekenen?

De heer Muis heeft bewondering voor de onderzoeker in de heer Neeleman. Het zou fijn zijn als de commissie de wetenschapper ook eens wat vaker te zien krijgt. De heer Neeleman heeft vaak zeer terechte vragen, maar hij mixt het losjes met veronderstellingen en theorieën. Vervolgens komt dat weer in de krant, dus dat maakt het uiterst lastig om er een zinvol debat over te voeren met elkaar. D66 wordt blij van Happy Italy in het Annie M.G. Schmidtpark. D66 begrijpt heel goed, dat de ondernemer liever daar zit, dan naast een benzinepomp op Prisma. Ook denkt D66 dat bowlingbanen een goede aanvulling zijn op het eten van pizza's. En het klinkt dan logisch, dat er meer parkeerplaatsen nodig zijn. De vraag is dan: is de gemeente nu financieel slechter af? Hoe passen die parkeerplaatsen in dit plan? D66 wil ook graag weten hoeveel parkeerplaatsen worden voorzien van elektrische oplaadpalen.

Mevrouw Verhoef is blij, dat er nu eindelijk horeca komt in het Annie M.G. Schmidtpark. Happy Italy is een goede keuze. Het CDA merkte het al op; de PvdA is er blij mee, dat het werkgelegenheid met zich meebrengt en dat ook mensen met een beperking worden aangenomen. Ook de felbegeerde openbare toiletten in het park zullen dan ook komen. Allemaal positieve punten. De ervaring leert, dat als de heer Neeleman rook ziet er soms vuur is. Hij suggereert, dat Happy Italy voor een beduidend lagere prijs een mogelijkheid heeft gekregen om zich in het Annie M.G. Schmidtpark te vestigen en dat een derde van de parkeerplaatsen ten laste zal komen van de gemeente. Bovendien zou worden afgeweken van het bestemmingsplan, althans, dat is wat zij uit het stuk haalt. Dus lagere kosten, een derde van de parkeerplaatsen moet gemeente betalen en afwijken van bestemmingsplan. Van de wethouder wil zij horen hoe het nou zit.

De heer Hoppenbrouwer zou de wijze woorden van de heer Wiersema kunnen herhalen, maar dat gaat hij niet doen. Hij zat op één lijn met WIJ. Vervolgens ook de positieve dingen, die de heer Vink heeft aangekaart. Deze combinatie zou hij kunnen maken. Destijds is in de raad alleen een technisch besluit genomen om een grex te openen. Daarna is het vaag gebleven. Het blijft dus nog steeds hangen. L3B vindt dat elke grex positief afgesloten moet worden. Er is een second opinion gekregen, waarmee het goed zou moeten zijn. Lastig is dat de uitgangspunten van taxatie 1 en 2 wezenlijk anders zijn. In 1 werd nog gesproken van kinderfaciliteiten. Dat zouden bowlingbanen kunnen zijn, maar in het eerste rapport wordt daar niet over gerept. In het tweede wel en er wordt een x-bedrag aan toegevoegd. Wat L3B betreft, is het nog steeds onduidelijk welke deal er nu gemaakt is. Ook onduidelijkheid over het terras. In de eerste taxatie wordt gesproken van 620m², dan weer 1.100m². Wat is het uiteindelijk geworden? In het stuk stond dat de speeltuin niet was mee genomen in de grex. Is het nu wel of niet mee genomen? L3B is hartstikke blij voor Happy Italy, maar de raad moet wachten tot de afronding van het project om te weten wat de financiële consequenties zijn. L3B heeft hetzelfde gevoel als WIJ, dat de gemeente niet het beste onderhandelingsresultaat heeft bereikt. Hij heeft hierbij gereflecteerd op de punten 1 t/m 3 van de heer Neeleman, omdat dit de controlerende taak van de raad betreft. L3B sluit aan bij de andere sprekers wat de punten 4 t/m 7 betreft. Dit zijn verdachtmakingen. Wat/als discussies horen niet aan deze tafel thuis. L3B vindt dat niet relevant.

Wethouder Van Tatenhove heeft het Annie M.G. Schmidtpark in haar portefeuille, vandaar dat het Happy Italy concept ook in haar portefeuille zit. Met de gesprekken die plaats vonden over een locatie langs de A12 heeft zij zich niet bemoeid. Het waren twee heel verschillende vraagstukken. Met Happy Italy is de wethouder in gesprek geraakt na een uitvraag, waarin diverse ondernemers zijn gevraagd of zij belangstelling hadden voor een plekje in het Annie M.G. Schmidtpark, om daar een restaurant te openen. Er is nooit sprake van geweest, dat zij dan ook de parkeerplaatsen zouden moeten aanleggen. Die waren wel voorzien in het plan, maar die zou de gemeente zelf aanleggen, omdat het een openbaar karakter heeft. Als er festivals komen in het Annie M.G. Schmidtpark dan kunnen deze parkeerplaatsen gebruikt worden. De uitvraag betrof alleen het restaurant. In mei heeft collega Abee aangegeven, dat een second opinion gevraagd zou worden m.b.t. de taxatie. Dat is gebeurd. Daarover is de raad na de zomervakantie geïnformeerd. Het college had om een hertaxatie gevraagd omdat de vraag van de bowlingbaan erbij gekomen was. Dat is in oktober aan de raad toegestuurd. In oktober is ook het besluit genomen om de vertrouwelijkheid te bekrachtigen. Daar is verder geen reactie op gekomen, dat de raad dit als bespreekstuk al dan niet vertrouwelijk zou willen behandelen. Er was vermeld, dat het college bezig was met de afrondende fase van Happy Italy. Het college is toen niet gecorrigeerd, dus de onderhandelingen zijn voort gezet, omdat het proces al een tijdje liep. De wethouder denkt dat in december een handtekening gezet is onder een mooie overeenkomst. De gemeente krijgt een Happy Italy in het park, wat iets toevoegt voor het park en iets brengt in Lansingerland. De heer Wiersema wijst op de actieve informatieplicht. Iets op het RIS plaatsen valt niet onder actieve informatie. Wethouder Van Tatenhove denkt dat hier dan lering uit getrokken kan worden. Een toezegging van een wethouder wordt op de toezeggingenlijst gezet. Dit wordt door de raad afgehamerd of er worden opmerkingen over gemaakt als het niet in voldoende mate is afgehandeld. Soms worden er toezeggingen terug gelegd bij de wethouder als de raad het er niet mee eens is. Als het college een brief stuurt ter informatie en deze komt op het RIS en de toezegging wordt van de lijst gehaald, dan moet er over gesproken worden of een brief op het RIS ook nog gemeld moet worden door het college. Die lering moet er dan uit getrokken worden. In oktober is er een brief gestuurd, de raad heeft iets bekrachtigd in oktober in de raad. Het was dus bekend, dat de raad geïnformeerd is over de second opinion en de wijzigingen. De wethouder trekt de conclusie dat er een mooie voorziening komt in het Annie M.G. Schmidtpark. De heer Neeleman heeft in zijn stuk geschreven, dat in het laatst vast gestelde bestemmingsplan de parkeerplaatsen er al uit waren gehaald. Dan is er geen voorziening meer voor parkeerplaatsen; er was geen behoefte meer aan. Wethouder Van Tatenhove verwees naar het ambitiedocument. In het Annie M.G. Schmidtpark was plek voor 80 parkeerplaatsen, uit te breiden naar 120 plekken. In de uitvraag is aangegeven, dat het voor een restaurant is. Het ging niet om een restaurant met eigen parkeervoorzieningen, want die zou de gemeente zelf realiseren. De heer Neeleman zegt dat een ambitiedocument ondergeschikt is aan een bestemmingsplan. De raad heeft het bestemmingsplan en de grondexploitatie zelf vast gesteld. Dit is gefiatteerd in een raadsvergadering, dat is toch belangrijker dan een ambitiedocument? Wethouder Van Tatenhove zegt dat hij het dan niet heeft over Happy Italy, maar over de parkeerplaatsen. Zij was zelf bezig over Happy Italy. Dat is een mooie voorziening voor het park. De bowlingbanen zijn er in tweede instantie bij gekomen en zijn een waardevolle toevoeging voor met name de jongere jeugd, de pubers. In andere vestigingen blijkt, dat met name pubers een plekje vinden in Happy Italy. Dit is wat de wethouder er op dit moment over kan zeggen. De heer Hoppenbrouwer heeft 2 concrete vragen gesteld, die niet beantwoord zijn. Het gaat hem om de speelfaciliteiten. Was dat toen als bowling bedoeld? Wat is de status van de speeltuin? Wethouder Van Tatenhove zegt dat de status van de speeltuin is, wat hij in tweede instantie zei, namelijk het terras met de openbaar toegankelijke speeltuin. Het terras is groter dan het in eerste instantie was. De heer Hoppenbrouwer zegt dat in het eerste taxatierapport nog iets

staat over kindercfaciliteiten. Was dat toen ook al een bowlingbaan? Of is dat erbij geplust? Wethouder Van Tatenhove geeft aan, dat dit de speeltuin was. De heer Hoppenbrouwer zegt dat er over een speeltuin en een kindercfaciliteit wordt gesproken. Het is niet synoniem. Dan moet wethouder Van Tatenhove het antwoord schuldig blijven.

Tweede termijn

De heer Neeleman zegt dat het om veel geld gaat. De wethouder en de commissieleden hebben antwoord gegeven. Jammer van de heer Vink, of hij heeft hem niet goed begrepen. De heer Vink zegt het niet te kunnen volgen, dat hoort hij wel vaker. Ook met andere partijen en dan probeert hij minstens een verdiepende vraag te stellen. Heeft hij het wel gelezen? De heer Vink heeft genoegzaam aangegeven, wat hij van het stuk vond, namelijk, dat het een hoog hypothetisch gehalte heeft. In Bleiswijk was er mogelijk sprake van dat er iets gekocht zou worden door een partij, maar dat is niet doorgegaan. In Brabant zeggen ze: ge had es welluk (??, MJ). Daarmee wordt bedoeld, dat het vervelend is als iets niet doorgaat, maar men kan er niet aan doen. De heer Neeleman zegt dat het college een jaar is bezig geweest met Happy Italy. Net voor de taxatie in het Annie M.G. Schmidtpark is de aanvraag ingetrokken. Doordat deze is doorgegaan, is de andere ingetrokken. Van de andere waren uitgebreide tekeningen en plannen. Eerst was het geheim, maar het is later vrij gegeven door de griffie. Iedereen kan het inzien. Het was een uitgewerkt plan, ook met 75 parkeerplaatsen. Het was duurder, maar dan hadden ze net als Macdonalds en KFC moeten betalen. Het is geweldig dat Happy Italy komt, zelf is hij er ook wezen eten. Geweldig systeem, maar daar gaat het niet om. Natuurlijk is het mooi, maar het kost de gemeente veel te veel. De wethouder heeft te weinig diepgaande kennis van de grondexploitatie, dat is jammer, want daar gaat het vooral over. Hij moet kwijt waar het geld van de gemeente is gebleven.

De heer Wiersema komt terug op het misverstand van de actieve informatieplicht. Dat zijn inderdaad dingen waar lering uit getrokken moet worden. Hij was in de veronderstelling, dat hij iets terug zou krijgen om het op de agenda te kunnen plaatsen. Helaas is dat niet gebeurd en nu zijn er zaken gedaan. Nu kijkt de raad er tegen aan. Er worden een heleboel centen gemist nu. Enerzijds omdat de grond verkocht is tegen een lagere prijs. In het taxatierapport staat dat er iets getaxeerd is tegen een groenwaarde en niet tegen een commerciële waarde. WIJ wil aandacht vragen voor een toekomstig punt, waar de raad tegenaan kan lopen, dat is de parkeernorm en de bijbehorende parkeerplaatsen. Er worden nu 80 parkeerplaatsen aangelegd door de gemeente. WIJ denkt, dat dit bij lange na niet genoeg is voor wat er gerealiseerd wordt. Een simpel rekensommetje komt op het volgende. Bij 720m² restaurant en 1.000m² terras wordt de hoofdnorm aangehouden voor het berekenen van het aantal benodigde parkeerplaatsen. Dat zijn 130 parkeerplaatsen voor alleen Happy Italy. De heer Neeleman wijst op de 400m² bowlingbaan met 50 parkeerplaatsen. De heer Wiersema was nog niet klaar. De 6 bowlingbanen met een norm van 2 parkeerplaatsen per baan, dus dat zijn 12 parkeerplaatsen. Bij de speeltuin van 1.100m² willen ook mensen parkeren. Dan de behoefte voor het park zelf. Geen idee, maar daar zijn ook al snel 20 parkeerplaatsen voor nodig. Kort: er gaat hier een parkeerprobleem komen in de toekomst. Wellicht dat het een keer op de agenda geplaatst moet worden om het te bespreken om te voorkomen, dat er later alsnog een stuk parkeerplaats aangelegd moet worden. Anders wordt er wild geparkeerd in de berm, de buren gaan er last van krijgen. Waarschijnlijk krijgt men de sportschool op visite om te klagen over parkeren. Het is dus wel een punt van aandacht, waar men in deze fase nog wel wat mee kan.

De heer Hoppenbrouwer sluit zich wederom aan bij de woorden van de heer Wiersema. Hij denkt dat het goed is, dat de komende periode nagedacht wordt over de vraag wat verstaan wordt onder actieve informatieplicht. Het is niet de eerste keer, dat de raad iets moet opmaken uit een brief op het RIS, wat geagendeerd had moeten worden. Het is niet de juiste manier van actieve informatieplicht, maar het is een definitiekwestie. L3B blijft moeite hebben met de terugkoppeling van wethouder Van Tatenhove. In de eerste taxatie ging het echt over een restaurant. Het is echter niet alleen een restaurant, maar ook een bowlingbaan. Die vergelijking is niet helemaal zuiver. Die kindercfaciliteit en de speeltuin waren twee afzonderlijk opgenomen passages in taxatie 1. Hij wil echt weten hoe dit zat. In taxatie 1 staat verder m.b.t. de status van de speeltuin, dat in de grex nog geen rekening is gehouden met de opbrengst van de speeltuin. Wat is die opbrengst? Dat mag niet hardop gezegd worden, maar het is nergens te vinden. Die zit niet in de verkoopprijs. Dat doet hem denken dat er een tekort is.

Mevrouw Verhoef is het eens met de woorden van Partij Neeleman, WIJ en L3B. Er zijn financieel technische vragen gesteld, ook over grexen, bestemmingsplanwijzigingen enzovoort. Het park kan wel in de portefeuille van wethouder Van Tatenhove zitten, maar de andere wethouder zal hier ook enige duidelijkheid moeten verschaffen.

De heer Vink vindt dat een brief op het RIS weldegelijk een actieve informatie activiteit is. Het RIS is een brievenbus, wat een bekend fenomeen dient te zijn bij raadsleden. Het CDA is redelijk gerust op de ontwikkelingen, die tot nu toe hebben plaats gevonden. Of het plan voldoende parkeerplaatsen zal hebben, is een vraag waar de toekomst een antwoord op zal geven. Op basis van voortschrijdend inzicht kan te zijner tijd hier met elkaar over gesproken worden.

Mevrouw Van Bakel zou het punt van de parkeerproblematiek voor willen zijn. Ze kan het zich niet voorstellen, dat de sportschool of de mensen uit de wijk er op zitten te wachten. Ze sluit zich aan bij de vragen van WIJ en van L3B om nadrukkelijker te kijken naar de parkeerfaciliteiten.

Wethouder Van Tatenhove begrijpt, dat de heer Neeleman blijft zitten met gemist geld. Ze neemt aan, dat hij het heeft over het project bij de A12, wat niet de grond van de gemeente was, maar van één van de andere spelers uit dat gebied. Het gaat nu over Happy Italy in het Annie M.G. Schmidtpark. Dat betrof een uitvraag voor het restaurant. Voor de parkeerplaatsen was in het plan m.b.t het Annie M.G. Schmidtpark, dat de gemeente in eerste instantie 80 parkeerplaatsen zou aanleggen. Later zouden hier eventueel nog 40 plekken bij komen. Nu worden het er in één keer 120 om problemen met de overburen te voorkomen. Die parkeerplaatsen zijn openbaar, omdat ze ook voor andere activiteiten in het park gebruikt zullen worden. Voor Happy Italy heeft de gemeente 2 gerenommeerde bureaus in de arm genomen, die niet hebben gekeken naar de grassprietten, maar naar wat er gerealiseerd wordt en wat dan de waarde is en binnen welke bandbreedte de onderhandelingen zouden moeten eindigen. Daar is de gemeente ook geëindigd. Het is een oneerlijke discussie om te zeggen, dat er maar iets gedaan wordt op waarde van wat gras of park. De heer Wiersema zegt, dat die frase letterlijk in het second opinion rapport staat. Wethouder Van Tatenhove geeft aan, dat er twee gerenommeerde bureaus in de arm zijn genomen. Hen is gevraagd een waardeberekening te maken voor het feit dat er een restaurant gevestigd zou worden op die plek. De twee gerenommeerde bureaus hebben onafhankelijk van elkaar een taxatie gemaakt. Ook is gevraagd wat erbij zou komen met de toevoeging van de bowlingbaan. Binnen die ruimte is de onderhandeling uitgekomen. De heer Hoppenbrouwer heeft hier moeite mee. Het eerste taxatierapport spreekt niet over een bowlingbaan. Op basis van het eerste rapport wilde de raad een tweede. Maar daar zijn allerlei dingen bij gekomen. Dit verhaal van de wethouder gaat echt niet op. Het zijn twee afzonderlijke rapporten met twee verschillende uitgangspunten. Deze kunnen niet met elkaar vergeleken worden. Dat gaat te gemakkelijk. Wethouder Van Tatenhove heeft uitgelegd, wat zij gedaan heeft en waarom zij denkt dat de onderhandeling binnen de bandbreedte is geëindigd. Over de kinderfaciliteit heeft zij navraag gedaan. Het ging over bijvoorbeeld een ballenbak. Deze was eerst opgenomen in het restaurant. Dit waren de gestelde vragen. Zij constateert verder vooral een verschil van inzicht m.b.t. de grexten. De heer Hoppenbrouwer vraagt wat de opbrengst van de speeltuin is. Deze is buiten de eerste taxatie gehouden. Hier wil hij echt een antwoord op hebben. Wethouder Van Tatenhove doet de toezegging, dat zij dat per brief zal melden. Raadsleden kunnen dit ook inzien in de stukken bij de griffie. De heer Neeleman begrijpt, dat zij nu zegt dat het geheim is. Hij weet het antwoord wel. De voorzitter geeft aan, dat de wethouder niet gezegd heeft, dat dit geheim is. Ze heeft gezegd, dat de vraag beantwoord gaat worden.

5.c Bruisende dorpskernen (WIJ)

De agendapunten 5c en 5d gezamenlijk behandeld na de behandeling van de agendapunten 6a en 6b, zie onder agendapunt 5d.

5.d Voortgang quick wins centrum Bergschenhoek (L3B)

De heer Hoek heeft allereerst complimenten voor de toeschouwers op de tribune voor het lange wachten. Het besprekspunt handelt over de centra van met name Bleiswijk en Bergschenhoek. Op 3 november heeft WIJ hier een motie over ingediend, inzake de drie levendige dorpskernen. Die motie is mede ondertekend door de VVD en L3B en aangenomen door de gemeenteraad. In de motie bepleit WIJ om de mogelijkheden te onderzoeken m.b.t. levendigheid en de economische kansen van en Bleiswijk en Bergschenhoek. Op 20 maart, bijna een jaar geleden, heeft WIJ er nog een besprekstuk aan gewijd en geconstateerd, dat het DTNP rapport er was, maar dat de gemeente toch erg opteerde voor de quick wins, om zodoende ondernemers, eigenaren en bewoners tegemoet te komen en voor de zomer van 2017 klaar te zijn met een aantal quick wins, op een dusdanige manier dat het voor een ieder acceptabel was in afwachting van verdere plannen. Op 8 december is het rapport op het RIS verschenen en het actieplan wat hierover uitrolt, zal in het tweede kwartaal plaats vinden. Op 2 januari 2018 heeft WIJ art.37 vragen gesteld over dit onderwerp, maar de beantwoording noopt niet geheel tot tevredenheid. WIJ heeft derhalve nog een aantal vragen m.b.t. dit onderwerp. Als het gaat over snelheid en de uitvoering van het e.e.a. loopt de gemeente averij op. In 2017 gaat het al over quick wins. Er kan nu niet meer over quick gesproken worden, maar alleen over wins. Een delegatie van ambtenaren en een wethouder heeft het dorp bezocht, dus hij gaat ervan uit, dat het nu redelijk op koers moet komen. Het hele traject verloopt langzaam. Hij las een interview met wethouder Fortuyn, waarin hij stelt, dat hij er een hekel aan heeft

als zaken zo lang duren. Hij gaat hem uitdagen, dat hij dit een beetje goed kan maken. Het CDA heeft vandaag gezegd, dat het simpel en snel moet. Daarmee heeft hij al 2 wethouders te pakken, dus 50% is al in the pocket. Is het college voornemens om, waar de BIZ over heeft ingesproken, de projectgroep als volwaardige gesprekspartner te accepteren? WIJ wil ook pleiten voor snel een rondje met de afdeling Groen; dat is ook wat de BIZ voorstelt. In het onderhoudsplan wordt gesproken van onderhoudsniveau C. Hij heeft altijd gedacht, dat zichtlocaties zoals rond het gemeentehuis en in centra daar buiten vielen. Het kan toch niet zo zijn, dat er straks een motie ingediend moet worden over het rechtzetten van lantaarnpalen? Het is toch gewoon regulier onderhoud. Pak beet. Wat is het plan m.b.t. de quick wins voor Koningsdag? Welke acties heeft het college m.b.t. Bleiswijk in de agenda gezet? Het onderwerp moet maandelijks in de commissie AB aan de orde komen en ook de voortgang van het actieplan. Wellicht na afloop van deze bespreking nog contact met de VVD en L3B om te bezien of het voldoende heeft opgeleverd. Of moet er nog een motie komen?

Ook mevrouw Gielis heeft veel respect voor het geduld op de publieke tribune. De heer Van der Haring zei vanavond in zijn betoog, dat wat hem betreft brommen niet is toegestaan. De commissie zal L3B niet hard horen brommen, niet letterlijk en niet figuurlijk, want L3B is blij met de ontwikkelingen van de afgelopen weken. Het heeft inderdaad lang geduurd, maar er worden nu eindelijk stappen gezet. L3B is tevreden met de beantwoording op de terecht kritische vragen van WIJ. Ook daarvan geldt, dat het sneller had gekund, maar er worden stappen gezet. L3B vindt het fijn, dat er inmiddels beter overleg is met BIZ, de VvE's en andere stakeholders. Als het goed is, zijn er al een paar zichtbare resultaten te zien in het centrum van Bergschenhoek eind van de maand. Maar, zoals de heer Van der Haring ook heeft gezegd, dit is slechts een begin. Vrijwel iedereen is het erover eens, dat het echt tijd werd dat het moest gebeuren en dat het maar een klein beginnetje is. Dit gegeven overstijgt alle partijpolitiek. Ongetwijfeld is iedereen het erover eens, dat er nog veel meer moet gebeuren, nog lang niet alle quick wins worden nu ingevuld en ook de verkeersveiligheid blijft een zorgenkindje. Over één van die quick wins stond vandaag nog een artikel in de Telegraaf. Het betreft een openbaar toilet, waar L3B bij de motie van 2 november 2017 om heeft gevraagd. Bij het indienen van de motie werd er wat lacherig over gedaan, maar er is duidelijk behoefte aan in de drie dorpskernen, ook in Bleiswijk. Dit kan tegen geringe kosten zomaar van het verlanglijstje worden geschrapt. Een kleine moeite, een groot plezier. Zoals de heer Hoek al vroeg: een rondje met de afdeling Groenbeheer kan ook snel en kort. Ook daarvoor geldt: kleine moeite, groot plezier. Hoe dan ook, vanuit de controlerende rol als raad zal L3B de ontwikkelingen van de dorpskernen Bergschenhoek en Bleiswijk ook na de verkiezingen nauwlettend blijven volgen. L3B is benieuwd naar de lange termijn visie, die op korte termijn op het bordje van de raad zal liggen. L3B zal vooral blijven hameren op een actieve communicatie met de projectgroep en een proactieve inzet van de ambtelijke organisatie. Wat de communicatie betreft: L3B wil het college niet verzoeken om maandelijks te rapporteren, maar toch zeker wel éénmaal per kwartaal. Dat kan kort. Het betreft meerdere commissies, dus het is lastig dit in een commissievergadering te doen. Een klein verslag op het RIS of een briefje aan de raad zal een kleine moeite zijn. En: een kleine moeite, groot plezier.

Mevrouw Verhoef zegt dat ook de PvdA zich al jarenlang heeft laten bijpraten door leden van de winkeliersvereniging. In 2016 schreef de PvdA al in het weekverslag, dat het centrum van Bergschenhoek een eerlijke kans moet krijgen. Het is de winkeliers terecht een doorn in het oog hoe de buitenruimten er nu uitzien in Bergschenhoek. De woningen en de winkels staan er nu, maar het is de hoogste tijd om ook de pleinen en de straten in het centrum stevig aan te pakken. De heer Van der Haring gaf een aantal hele duidelijke voorbeelden. Voor een deel zijn het korte termijn zaken, die wat de PvdA betreft echt vlug moeten worden opgepakt. De langere termijn zaken, zoals verkeersveiligheid op het Rondom, zijn belangrijk, maar moeten zorgvuldig worden voorbereid. De raad doet binnenkort haar zegje hierover. Ze woont in Bergschenhoek, ze kent de ondernemers als trotste ondernemers die speciaalzaken hebben. Ze vraagt de politiek en de pers om ervoor te zorgen, dat de positieve kanten benadrukt blijven. Men moet ongewild de inwoners en winkeliers niet naar beneden praten met te vaak negatieve verhalen. Ook graag positieve verhalen. Dat kan helpen.

De heer Dieleman heeft 2 punten m.b.t. Bergschenhoek, waar hij tot 6 maanden geleden wat vaker kwam voor hij naar Berkel verhuisde. Nu komt hij ook nog wel eens in Bergschenhoek en dan is het hem duidelijk, dat er wat moet gebeuren. Het college heeft een heldere brief geschreven, waarin een aantal quick wins wordt uitgezet. De heer Van der Haring heeft er een flink aantal genoemd in zijn inspraak. De CU neemt aan, dat de wethouder die ook heeft ontvangen. Het zou hartstikke goed zijn, als deze ambtelijk worden meegenomen bij de quick wins. Een aantal dingen kan gewoon snel gerealiseerd worden. Verder is het goed om daarna een goede visie op te stellen m.b.t. wat men wil met het dorp en wat de BIZ wil, wat ondernemers willen. Niet alles moet bij de quick wins gegooid worden om snelheid te maken. Mevrouw Gielis merkt op, dat die langere termijnvisie al eerder is toegezegd. Die komt op korte termijn naar de raad, want deze is toegezegd voor het tweede kwartaal. Zo lang is die termijn niet. De heer Dieleman hoopt, dat het college dit gaat halen richting tweede kwartaal, zodat er een goed en

gedragen visie ligt en niet dat het er snel doorheen geramd is om het tweede kwartaal te halen. Laat er maar een goede visie komen, zodat er wat moois van gemaakt kan worden voor de lange termijn. Nu de quick wins oppakken, zodat de buitenruimte er beter uit ziet en dat de meest urgente knelpunten worden opgepakt. Dan samen met de ondernemers een goede visie opstellen hoe men er de komende tijd verder mee aan de slag wil gaan.

Voor de heer Ruijtenberg gaat leefbaarheid en inrichting van de 3 dorpskernen aan het hart. GL deelt de zorg van WIJ en L3B m.b.t. zaken die toegezegd zijn, maar nog niet uitgevoerd zijn. GL begrijpt niet waar die vertragingen vandaan komen. Het moet zo snel mogelijk gebeuren, in ieder geval voor Koningsdag. Daarnaast vindt ook GL dat op zichtlocaties onderhoudsniveau B van toepassing moet zijn. Daarmee krijgen de dorpskernen een iets mooiere aanblik. Mevrouw Gielis zegt dat sinds januari voor groenvoorzieningen onderhoudsniveau B geldt, dus het zou al zichtbaar moeten worden in de hele gemeente. De heer Ruijtenberg hoopt het; hij zal het zien. De quick wins waren ook toegezegd. Wat GL betreft, moet het college snel en voortvarend van start gaan.

De heer Neeleman heet ook gesproken met een aantal winkeliers. Ook heeft hij een half jaar geleden al wat vragen gesteld. Het woordje quick is nu een beetje een gek woordje. Wat moet er o.a. gerealiseerd worden? Dat is het herstellen van straatwerk. Nadat hij 8 maanden geleden vragen had gesteld, stond hij gek te kijken dat er midden in de straat een steen weg zakt, waar een gat tevoorschijn komt, waar hij heel zijn hand in kan steken. Het is weg gespoeld naar een onderliggende duiker. En dat midden op een dorpsstraat? Dat kan gewoon niet. 8 maanden geleden wist hij al dat de chinees met rijplaten voor zijn deur zit. Dat kan tijdelijk, maar zo lang? Dit kan gewoon niet. Het is goed dat het op de agenda staat, maar om het nu quick wins te noemen? Nee, er had nu al groot onderhoud moeten zijn m.b.t. het straatwerk. Het had logischer geweest als met het Rndom het aansluitende stuk naar de Julianastraat was meegenomen. Natuurlijk is daar werk aan en zijn er allerlei voorzorgsmaatregelen, maar de onderliggende structuur als de duiker is op en moet vervangen worden. Dat de gemeente daar zo lang mee wacht, is de gemeente daar nou trots op? Midden in het dorp. Er is iets fout gegaan. Dit is niet in de planning meegenomen. De wethouder heeft hier iets uit te leggen. Wist de wethouder dat er zulke schrijnende gevallen zijn? Staalplaten voor iemands deur, omdat de gaten eronder vallen? Hoe kan het zijn, dat groot onderhoud niet aansluitend aan het Rndom gepland was? Dit was 1,5 jaar geleden.

De heer Muis stelt voorop, dat het een hele vervelende situatie is voor ondernemers en bewoners, maar het nieuwe modewoord voor 2018 is inmiddels bekend en dat is: quick win. Het nieuwe laaghangende fruit. Wie is er nou niet voor snelle winst? Vaak is snelheid de wens van de vraagsteller en daar gaat het fout in de communicatie. Het zit vooral in goede communicatie. Wat zijn quick wins? Wat gebeurt er op korte termijn? Wat gebeurt er op lange termijn? Welk onderhoudsniveau krijgt de gemeente? Hier is onduidelijkheid over. Ook merkt hij, dat er draagvlak is; winkeliers, eigenaars en omwonenden trekken gezamenlijk op. Dat is heel goed, want het liefst wordt alles in één keer goed aangepakt. En niet het straatwerk recht leggen, terwijl het probleem eronder ligt, zoals de heer Neeleman zegt. Dat is zonde van het geld. Daarmee wil D66 niet zeggen, dat er tot die tijd niets gedaan hoeft te worden. Het college zou er goed aan doen om aan te geven welke maatregelen worden uitgevoerd op korte termijn, op lange termijn. De communicatie moet verbeterd worden met ondernemers en omwonenden, om te voorkomen dat veel ambtelijke capaciteit verloren gaat aan vragen of moties vanuit de raad. Echte quick wins moeten uitgevoerd worden.

De heer Kampinga begint positief. Op 31 januari heeft de raad een brief ontvangen over centrum Bergschenhoek. Daarin staat iets in over diverse gemeentelijke disciplines en samenwerken, daar hangt het van af. Hij gaat ervan uit, dat er optimaal samengewerkt wordt om een efficiënte uitvoering te garanderen. Vanaf eind 2016 vraagt de raad nadrukkelijk aandacht voor Bergschenhoek. Na de motie van 3 november kwam er in maart 2017 een nieuwe motie, waarmee tot spoed werd gemaand. De raad vond het belangrijk. Het college heeft kans gezien om voor de vakantie al met Bleiswijk en Bergschenhoek een goed gesprek te hebben met betrokkenen. Bleiswijk blijkt er echter redelijk voor te staan. Dat is gunstig, want dan kan geld en effort optimaal in Bergschenhoek gestoken worden. Daar is alle reden voor. De heer Hoppenbrouwer vraagt daarbij om een winstwaarschuwing. In hetzelfde rapport stond dat het vertrek van de bibliotheek naar Het Web negatieve invloeden zou hebben op de ontwikkeling van Bleiswijk. De heer Kampinga heeft dit ook gelezen. Dit vindt hij geen winstwaarschuwing, dat is een onderdeel, een aandachtspunt. Bleiswijk staat er gelukkig gemiddeld redelijk goed voor. Prima. Bergschenhoek niet, daar moet wat aan gedaan worden. De heer Van der Haring wees er namens de BIZ en de VvE's terecht op, dat er sprake is van verrommeling en verloedering. Dat is bekend. Er ligt een urgente vraag naar handhaven van irritante en gevaarlijke brommers. Toch een belangrijk punt. De brommers vliegen wandelaars om de oren. Kortom: het college wil toch niet als erflaters van deze onbeschaving eindigen? Samenvattend: het lijkt als onderhoudsniveau D, de gemeente moet minimaal naar B toe. Dat is de gemeente aan haar stand verplicht. De VVD wil bijdrage aan de ville fleurie, dan

fleurt het letterlijk op. De langere termijnvisie zou in het tweede kwartaal beschikbaar moeten zijn. De VVD beraadt zich nog op passende stappen in de raad van 22 februari.

De heer Ruitenber heeft zojuist een debat gehad bij Ondernemend 3B. Complimenten aan de mensen op de tribune voor het lange wachten. Bij Ondernemend 3B ging het over de vraag hoe er gezorgd kan worden voor een positief imago van de gemeente. Men moet proberen Bergschenhoek positief op de kaart te houden, men moet zeker niet doen alsof het alleen maar kommer en kwel is, want daar is niemand mee geholpen. Het CDA vindt dat Bergschenhoek het wat parkeren betreft het beste voor elkaar heeft van alle kernen. Het is mooi en modern ondergronds. In andere kernen is dat niet. Er zijn twee prachtige supermarkten, die echte trekkers zijn van het hele dorp. Daar kunnen andere voorzieningen omheen komen. Van horeca-deskundigen weet hij, dat er eerst een supermarkt moet zijn, dan komt de rest er omheen. Die zaken zijn dus goed op orde. Er is veel potentie en er zijn veel kansen. Er komen straks meer mensen wonen, in Wilderszijde. Dat zijn de nieuwe klanten van Bergschenhoek. Met ondernemer Ammerlaan, die een aantal zaken in Bergschenhoek heeft en ook op de kandidatenlijst van het CDA staat, en met wethouder Abee heeft het CDA een rondgang door Bergschenhoek gemaakt. Met een grote bril op is gekeken naar wat er aan de hand is en hoe dit verbeterd kan worden. Over de bomen, lantaarnpalen en de lelijke container van het plastic zou men hier niet eens moeten praten, dat moet gewoon geregeld worden. Hierover is een motie aangenomen. Hij snapt niet goed wat de belemmering is geweest. Dit moet zo snel mogelijk voor elkaar komen. Men moet echter niet de illusie hebben, dat als dit allemaal gedaan is, het wel geregeld is, met alleen het opknappen van het openbaar gebied, de quick wins. Het hele grote plein is best wel leeg, zelfs op zaterdag is het een beetje uitgestorven. Hier zou echt iets moeten komen, zoals looplijnen langs de etalages van de winkels, misschien iets op het centrum van het plein, waardoor het gezelliger oogt, terrassen zouden mooi zijn, leuk dat er een brasserie komt, andere terrassen opknappen. Het is echt een combinatie van gemeente, pandeigenaren, winkeliers. Als het met elkaar gedaan wordt, komt het voor elkaar. De gemeente zou iets meer risicodragends kunnen doen. Ooit is het strategisch vastgoedbeleid afgezworen, maar als dingen vlot getrokken moeten worden, dan zou de gemeente iets actiever kunnen opereren. Daarmee kunnen situaties sneller beïnvloed worden. Hoe kijken andere fracties aan tegen een dergelijk scenario? Er is nu een BIZ; is het een goed idee als de gemeente een aantal taken overdraagt aan de BIZ inclusief budget? Ook zou gekeken kunnen worden naar een eigenaren-BIZ, waarbij de pandeigenaren meebetalen samen met de ondernemers. Hoe kijkt het college tegen een dergelijke constructie aan? Dan wordt het bedrag wat groter.

Wethouder Abee heeft een beperkt aantal vragen. Ziet de gemeente de projectgroep als voorwaardig? Ja. Het is het voorstel van het college, dus het college ziet het als zeer volwaardig, een zeer waardevol instrument om partijen bij elkaar aan tafel te hebben en voortgang te maken. Over de visie is ook het e.e.a. gezegd. Het streven was om vandaag de concept tekst gereed te hebben om af te stemmen met de leden van de BIZ en de winkeliers, maar vanwege de griep is dit niet gelukt. Zorgvuldigheid gaat voor snelheid. Mensen die denken, dat het een traject is van 1 of 2 jaar gaan zich vergissen. Het zal zo snel mogelijk gedaan moeten worden, maar het is een traject van lange adem. De vraag van het CDA m.b.t. de BIZ zal onderzocht moeten worden met eigenaren. Ook doet het CDA de suggestie voor een actievere rol voor de gemeente m.b.t. ontwikkelingen rondom vastgoed om zaken vlot te trekken of te bevorderen of om ervoor te zorgen dat er geen ongewenste ontwikkelingen zijn. De commissie gaat hier nog op reageren. Zelf denkt de wethouder dat dit, ook vanuit het college, wel eens welkom zou kunnen zijn. Er worden veel vragen gesteld, er wordt veel over gepraat, maar de wethouder zou de ambtelijke inzet daadwerkelijk op de uitvoering willen zetten. Hij stelt voor om te stoppen met het stellen van vragen om aan de slag te kunnen gaan. Als het niet goed gaat, spreekt het college de raad wel weer. De heer Neeleman vraagt waarom bij het Rondom geen aansluiting is gezocht met de omliggende straten. Waarom werd er niet in één keer doorgewerkt? Kon dat niet? Wethouder Abee zegt dat dit wethouder Fortuyn betreft. Mevrouw Gielis vindt het een beetje kip/ei verhaal. De wethouder zegt, dat er niet teveel vragen gesteld moeten worden, zodat men aan de slag kan gaan. Maar als de gemeente aan de slag was gegaan, had de raad geen vragen hoeven stellen. Wethouder Abee zegt, dat het college in december een brief heeft gestuurd, die exact hetzelfde van inhoud was als de beantwoording van de schriftelijke vragen. Het kost extra tijd. De gemeente heeft beperkte capaciteit en de wethouder zou die graag op de uitvoering willen zetten i.p.v. herhalen van wat schriftelijk is aangeleverd. De heer Hoek is het hier mee eens, maar hij is het ook eens met mevrouw Gielis. Maar als er voor Koningsdag echt een aantal zaken gerealiseerd moeten zijn, dan is in het verleden noodzakelijk gebleken om een vinger aan de pols te houden. Er is niet het vertrouwen, dat het daadwerkelijk gebeurt.

Wethouder Fortuyn zegt uit zijn hoofd, dat Koningsdag op 27 april valt. De quick wins zijn voor die tijd gebeurd. Daar wil hij helder over zijn. Het gaat dan over de bebording, uniforme paaltjes, straatwerk, wat deels herstelwerk zal zijn, omdat de hele situatie groots aangepakt moet worden. Er moet wat gedaan worden om rust in het beeld te krijgen. De prullenbakken zullen vervangen worden, dat wordt

maart of april, want daar zit een levertijd op. Hier zal ook het afval scheiden gestimuleerd gaan worden; ook voor de centra wordt op dat beleid ingezet. Wat blijft hangen, zijn de bovengrondse containers, ook grote ergernis van de wethouder zelf. Het heeft hem vanaf het begin verbaasd, dat op die watergang grote containers staan; hij heeft het nooit begrepen. Ze moeten ondergronds, maar door infrastructurele problemen is dat niet eenvoudig. Het zit in de uitvoering om het bij de Bergweg Noord te organiseren en Rottezoom. Als er niet teveel bezwaarschriften of zienswijzen komen, zullen de bovengrondse containers voor de zomer verdwenen zijn. De heer Neeleman vraagt waarom er niet aangehaakt is bij de Julianastraat met het werk wat net geweest is. Wethouder Fortuyn wil het eerst over de scheve lantaarnpalen hebben. Hij neemt aan dat ze scheef staan en dat de heer Van der Haring gelijk heeft. Er lag een vraag of ze geschilderd konden worden. Dat is lastiger. De heer Kampinga zegt dat er signalen komen vanuit de BIZ en inspreker. Wanneer komt er een projectgroep, die gezamenlijk zegt wat er gedaan moet worden en wat de fasering is? Wethouder Fortuyn heeft de projectgroep niet nodig. Er zijn punten opgeschreven, waar aan gewerkt wordt. De voorzitter wijst erop, dat het verzandt in interrupties. Laat de wethouder even uitpraten. Wethouder Fortuyn gaat de scheve lantaarnpalen aankaarten, morgen al. Na de zomer zal gewerkt worden aan de Julianastraat en Dorpstraat. Er moet veel ondergronds onderzoek gedaan worden. De veiligheid moet goed in de gaten gehouden worden. Een half jaar geleden is er al een vraag gesteld over die kruising; het college heeft dit specifiek nagezocht. Het is nu geen gezicht inderdaad. Het stuk bij de Rondom zat nog in het project, dat is nu opgeleverd. Na de zomer gaat de gemeente aan de slag met de Dorpstraat en een stukje Julianastraat.

Tweede termijn

De heer Hoek heeft geen antwoord gekregen op zijn vraag welke acties het college m.b.t. Bleiswijk in de agenda heeft gezet. Daar wordt in het rapport ook iets over gezegd. Hij wil nuanceren, dat WIJ nooit negatieve verhalen over de zeer gewaardeerde winkeliers de media in heeft geholpen. Het zijn prima zaken en ze doen hun stinkende best om er iets van te maken. Dat lukt hun prima. WIJ is altijd bezig geweest waar het de rol van de gemeente m.b.t. de openbare ruimte betreft. Er werd gesteld, dat Wilderszijde vol gebouwd gaat worden, dat klopt. Dat zijn allemaal nieuwe klanten voor Lansingerland, maar in alle plannen voor Wilderszijde wordt daar ook een winkelvoorziening gepland. Dat is in principe geen versterking van de huidige centra. WIJ is erg blij met de toezeggingen m.b.t. 27 april. Ook erg blij met de constructieve houding van de wethouder, die zegt te gaan kijken naar de lantaarnpalen en het gaat regelen. Dat is wat WIJ herkent in wethouder Fortuyn. Daar is WIJ blij mee. Het is nu een kwestie van echt de mouwen opstropen en er voor gaan, want het is bijzonder belangrijk, dat de kern van Bergschenhoek weer lekker opgetuigd wordt, waar het goed toeven is.

De heer Kampinga wil het hebben over het principiële voorstel van het CDA. Er is stellig afgesproken, dat de gemeente geen actief grondbeleid voert. Nu wordt daar naar gerefereerd. Hij snapt wel wat de bedoeling is, maar het is nogal wat. Dat wil hij graag opmerken. Als men iets zou willen, moet men heel goed weten wat dan. De heer Ruitenbergh stelt het niet voor niets voor, omdat het CDA denkt dat als men de structuur van het centrum wil herzien, de gemeente niet moet gaan zitten afwachten tot projectontwikkelaars dat gaan doen. Dan duurt het nog 20 jaar. De heer Kampinga vraagt zich af wat Bleiswijk en Berkel dan gaan roepen. Daar moet de gemeente heel erg voorzichtig mee zijn. De heer Ruitenbergh merkt op, dat er in Berkel ooit grond van boeren was. De gemeente heeft dit opgekocht en er een nieuw centrum ontwikkeld. Daar gebeurt precies wat het CDA nu voorstelt. De heer Kampinga heeft het over aanpassen van vastgoed, zoals het opknappen van de Kerkstraat. De VVD is er niet op tegen, maar er moet goed over nagedacht worden.

De voorzitter constateert, dat het college een aantal toezeggingen heeft gedaan.

Stukken ter advisering aan de raad:

6.a Onderzoeksrapport 'Wat niet weet, maar wel deert', Rekenkamer

De agendapunten 6a en 6b komen na agendapunt 4 aan de orde.

De Rekenkamer licht het rapport m.b.t. onderzoek naar informatiebeveiliging toe. Hij brengt een aantal nuances aan. De aanleiding voor dit onderzoek had te maken met het belang van bijzondere persoonsgegevens. Er is gekeken naar de technische beveiliging, niet organisatorisch of beleidsmatig. Dit betekent dat er vooral penetratietesten zijn uitgevoerd en social engineering testen. Dat is de kern van dit onderzoek, de techniek erachter. De Rekenkamer is van mening, dat de gemeente onvoldoende beveiligd is tegen een aanval van binnenuit. Er is een drietal kwetsbaarheden in de IT infrastructuur van hoog risico aangetroffen. Door uitbuiting van die kwetsbaarheden is er toegang verkregen tot nagenoeg alle systemen van de gemeente Lansingerland, inclusief de systemen, waarin die bijzondere persoonsgegevens van de eigen inwoners toegankelijk waren. Verder faalt de fysieke beveiliging, dus de

toegang tot de locatie hier ter plekke. De onderzoeker kreeg ongeautoriseerd toegang tot het kantoorpand en kon derhalve ook bij alle kwetsbare delen komen. Verder is er een tekort aan beveiligingsbewustzijn. Dat is ingewikkeld, dat begrijpt de Rekenkamer. Lansingerland is echter niet de enige gemeente op dit punt. Vijf van de vijf medewerkers gaven hun wachtwoord af bij een telefonische fishing. Dat is 100%, dat is veel te veel. Dat is niet goed. Drie van de vijf klikte op een verdachte bijlage van de fishing email. Die wachtwoorden kreeg men zo in handen. Het gemak waarmee het ging, was te groot, los van het feit, dat Lansingerland echt niet de enige gemeente is, waar het niet helemaal op orde is. De onrechtmatige bezoeker van het kantoorpand werd ook niet aangesproken. Hier is een behoorlijke rit te gaan. Verder benadrukt de Rekenkamer, dat het voldoen aan de BIG (baseline informatie gemeenten) absoluut onvoldoende is. Het is het minimum van het minimum. De gemeente zal echt meer moeten doen, met name m.b.t. de applicatie voor de bijzondere persoonsgegevens, om het goed te kunnen beveiligen. De BIG is de basis, maar de gemeente zal echt veel en veel meer moeten doen. Dat geldt voor alle 75 applicaties, waar bijzondere persoonsgegevens in zitten. De gemeente zal meer moeten doen dan de BIG. Dit betekent, dat de gemeente risico analyses moet uitvoeren. In het stuk rond de AVG staat dat de gemeente dit gaat volgen. Terecht. Maar het had al veel eerder gedaan moeten worden. Het is heel belangrijk, dat de risico-analyses de basis vormen voor beheersmaatregelen die in het kader van informatiebeveiliging genomen moeten worden. Als de gemeente dit niet doet, weet de gemeente niet wat er gedaan moet worden. Een goede risico-analyse leidt onherroepelijk tot een hoger niveau van informatiebeveiliging. De aanbevelingen worden overgenomen door het college. De Rekenkamer vindt wel, dat er een al te relativiserende toon door het college wordt aangegeven. Dat vindt de Rekenkamer niet goed. Het college gaf aan, dat het lang duurde voordat de hack slaagde. Maar zo'n persoon heeft ook lang de tijd om binnen te komen. Ook gaf het college aan, dat de vergelijking met andere gemeenten niet beroerd uit pakt voor Lansingerland. Nogmaals: de gemeente gaat er zelf over. De Rekenkamer vindt dat de gemeente de plicht heeft om de informatiebeveiliging op orde te krijgen. Als het niet op orde komt, krijgt de gemeente een boete van de AP en deze boetes zijn fors toegenomen. Er kan een bedrag van € 20mln uitgeschreven worden. Ook na 25 mei wordt toezicht van de AP op informatiebeveiliging verder getrokken. Het college stelt verder, dat er geen datalekken hebben voorgedaan. Dat is niet waar. Sinds 2015 hebben zich 8 datalekken voorgedaan. Ook bij Lansingerland komt het voor.

De heer Dieleman denkt dat er veel woorden aan vuil gemaakt kunnen worden, maar het is gewoon een goed onderzoek. Complimenten voor de Rekenkamer. Het zit goed in elkaar en het laat zien, dat er ernstige gaten in de informatiebeveiliging zitten. Gelukkig is het onderzoek uitermate duidelijk en overzichtelijk. Ook staat er een goede hoeveelheid aandachtspunten in. Het college geeft aan, dit te willen overnemen. De raad zal dit waarschijnlijk ook overnemen en het college opdragen om ermee aan de slag te gaan. Er zal werk van gemaakt worden om de gaten te dichten. Dat is goed, want dan wordt de gemeente weer beter. Waar de raad misschien beter op moet letten is het volgende. De aanbevelingen zijn nu erg gericht op het ambtelijk apparaat. Wat moet er gaan gebeuren dat de informatiebeveiliging en de applicaties beter worden? Het zou ook mooi zijn geweest als er in had gestaan hoe de raad beter kan sturen op informatiebeveiliging. Vroeger was het verticale verantwoording; tegenwoordig is het horizontale verantwoording. Het rijk heeft allerlei hulpmiddelen gegeven. Na de verkiezingen zou de nieuwe raad er eens naar moeten kijken, hoe de raad het goed in de gaten kan houden of het college de informatiebeveiliging goed op orde heeft. Dat kan netjes ingevuld worden in de P&C cyclus.

De heer Hoppenbrouwer wilde beginnen met een compliment aan de raad, dat de raad het heeft laten onderzoeken. Ook een compliment aan het college, omdat het rapport gezien wordt als meer dan een steuntje in de rug om de gesignaleerde noodzaak voor het verbeteren van de informatieveiligheid op te pakken. Het is al opgepakt. Bij BNR heeft men het alleen maar over informatiebeveiliging in het bedrijfsleven en over cyberbeveiliging. Het is nu niet goed, maar maak het niet te groot. Het college gaat het meteen handen en voeten geven. In Rotterdam was er een rapport met de titel 'onveilige handen' en de hoofdconclusies zijn grotendeels hetzelfde. Het is een bevestiging, dat Lansingerland niet uniek hierin is. L3B wil het niet bagatelliseren, maar wil het ook niet groter maken dan het is. In het rapport staat een ruime voldoende voor digitale beveiliging van buitenaf. Het gaat vooral om awareness, de fysieke toegang. Dit proces van bewustwording is al opgepakt. Men wacht niet tot de raad er wat van vindt, maar het is gewoon opgepakt. Daar is L3B blij mee. De heer Dieleman vraagt naar de rol van de raad. Zelf heeft hij eens mogen proeven bij de BAC, waar ook altijd de IT aan de orde kwam. Zijn suggestie zou zijn om de BAC in relatie met de IT audit te brengen. De heer Dieleman zegt dat vanuit het rijk de gemeente al verplicht is om jaarlijks een audit te doen en verslag uit te brengen aan de raad. De vraag is hoe de raad dit verslag wil bespreken. De heer Hoppenbrouwer zegt dat die IT audit kennelijk nooit had plaats gevonden. Dat moet dan via de accountant plaats vinden. Hoe wordt het dus daadwerkelijk verankerd? De raad moet op regelmatige basis geïnformeerd worden. Het college en de raad moeten de verantwoordelijkheid nemen om de informatie van inwoners veilig te stellen. Hoe gaat de wethouder de implementatie van de aanbevelingen plannen? Komt er nog een strategisch ICT plan?

Het is zo belangrijk, dat er op een strategische manier naar gekeken moet worden. De raad zal het vaker op de politieke agenda moeten hebben.

De heer Van der Stelt bedankt de Rekenkamer voor dit kristalheldere rapport met duidelijke aanbevelingen. Het is een onderzoek waar de raad om heeft gevraagd. Dit onderzoek heeft de raad gewild, juist omdat het zo belangrijk is. Het gaat om het presteren en functioneren van de gemeente. In het belang van de inwoners kan de gemeente er niet lichtvaardig mee om gaan. Er is ook geen enkele plaats voor relativering. Natuurlijk kan men dat doen in vergelijking met anderen, maar men moet verantwoordelijkheid nemen voor de eigen zaak. Hoe anderen presteren is niet de maat der dingen, hoe verleidelijk dat ook moge zijn. Het CDA vindt de aanbevelingen helder. Goed dat het college deze onomwonden overneemt. Het moet echter nog wel duidelijk worden hoe dat gedaan wordt. Men moet met een realistisch plan komen, anders is het volgend jaar nog niet op orde. De kans is misschien wel heel groot, dat het volgend jaar niet op orde is. Het is een kwestie van lange adem, wil die bewustwording er goed in zitten. Er moet structurele aandacht voor komen, te beginnen aan de top, de politieke top, het college, het ambtelijk apparaat. Iedereen moet het goede voorbeeld geven. Mensen moeten worden aangesproken, niet in straffende maar in lerende zin. Er moet een serieus programma opgezet worden. De raad of de commissie moet dat monitoren, in de BAC of hier. De raad moet scherper aan de wind gaan varen. In een volgend onderzoek van de Rekenkamer zal er ook serieus naar gekeken worden, denkt hij. De raad gaat het strak volgen. Er zal vast nog een financieel plaatje bij horen, voor niets gaat de zon op. Graag ziet het CDA bij de voorstellen m.b.t. een serieuze uitwerking van de aanbevelingen ook een kostenplaatje.

De heer Kampinga vindt het een heel helder rapport. Het is een analyse. Soms zou hij willen, dat de Rekenkamer ook een plan van aanpak heeft. Dat doen ze niet, dat weet hij wel. Een voortgangsrapportage is nodig. Maar het is zo omvangrijk, er kan niet elke maand of kwartaal een lijstje afgevinkt worden. De VVD kijkt nu al uit naar het opvolgingsonderzoek van de Rekenkamer. Hij hoopt, dat het heel positief is. De heer Van der Stelt merkt op, dat dit een primaire verantwoordelijkheid van het college is. Niet van de Rekenkamer. Ze gaan niet hun eigen aanbevelingen opvolgen. De heer Kampinga vindt de aanbevelingen meer klinisch. Hij heeft het college hoog, maar het gaat om heel ingewikkelde materie om het op een goede manier op te pakken. De heer Van der Stelt vindt er niets klinisch aan. Het is klip en klaar. De heer Kampinga begrijpt, dat het CDA het als een gereedschapskist ziet, waarbij dit en dat gedaan wordt en in welke volgorde en wanneer. Maar volgens hem is het een omvangrijk geheel. Mevrouw Verhoef vindt dit een semantische discussie. Men verdoet de tijd ermee. De heer Kampinga denkt dat het niets met semantiek te maken heeft. Hij ziet het als een complex iets met allerlei kanten, waar de Rekenkamer terecht op een aantal dingen de vinger legt. Men moet van het college kunnen verwachten, dat ze met een plan komen en het oppakken. Dit is precies het punt van de heer Van der Stelt. Het is te gemakkelijk om te zeggen, dat men het oppakt en overgaat tot de orde van de dag. Nee, er moet een stevig plan op gezet worden. Dat is een kwestie van lange adem. Meer dan een jaar. De heer Kampinga zit op dezelfde lijn. Hij hoopt, dat er een goed plan komt en dat dit uitgevoerd gaat worden. De Rekenkamer gaat niet over de kosten, maar de raad. Het is eigenlijk van de gekke, alle gemeenten hebben hier mee te maken. Is er niet vanuit VNG verband een samenwerking mogelijk? Misschien kan een gemeente het zelf niet oplossen. De heer Hoppenbrouwer denkt dat er op VNG niveau best veel gedaan wordt. Het lastige is, dat alle 380 gemeenten niet hetzelfde systeem hebben. Lansingerland heeft 75 applicaties. De heer Kampinga heeft vaker gezegd, dat het van de gekke is, dat alle gemeenten hun eigen software hebben en hun eigen pakketten. Dit is heel raar. Mevrouw Verhoef wijst erop, dat dit agendapunt gaat over de vraag of de raad het college de opdracht geeft. De tijd wordt verknoeid. De heer Kampinga is van de holistiek, alles hangt met alles samen.

De heer Muis refereert aan de titel van het rapport en zegt dat nu de raad het weet, het ook deert. Goed, dat het onderzoek is uitgevoerd. De reactie van het college is een beetje onderkoeld. Informatieveiligheid is een complex en koppig monster, juist omdat het ook over gedrag gaat, dat is lastiger te vangen in systemen. De urgentie moet groter. De reactie van het college op de hoofdconclusie is misschien wel erg eerlijk, maar ook zeer ontluisterend. Er staat dat persoonsgegevens onvoldoende in veilige handen is. Daar wordt men niet blij van. Het moet als een grote wake-up call gezien worden, reden om het gas in te trappen. Het college is aan zet, maar de raad moet er ook op sturen. Het gemeentehuis heeft een open karakter, maar dat is geen excuus voor social and security awareness. Juist bij een open karakter moet meer aandacht besteed worden aan organisatorische en technische voorzieningen om het gemeentehuis en toegang tot kantoren te beveiligen. Aan welke aanvullende maatregelen denkt het college? Bij de reactie van het college mist D66 concreetheid. Wanneer gaat er wat gebeuren? Wanneer krijgt de raad dit te weten? Hoe wordt de raad erin mee genomen? Hoe kan de raad sturen? D66 wil een duidelijke planning van het college met momenten, waarop de raad wordt geïnformeerd en geraadpleegd, juist ook over de afweging tussen risico's en kosten. Het kan nooit 100%

dicht geregeld worden. Het is dus de vraag wat het de gemeente waard is; voor welk niveau van veiligheid wil de gemeente gaan? Kan de wethouder iets toezeggen?

De heer Neeleman bedankt de Rekenkamer. Van tevoren was al bekend hoe het in Rotterdam was gegaan. Hij heeft altijd het idee gehad, dat dit onderzoek goed is. De Rekenkamer heeft het over het lekken van data, dat dit niet herkend werd binnen de organisatie. Waarom is het zo belangrijk? Zelf was hij in het gemeentehuis voor burgerzaken. Hij vroeg waar het oude rijbewijs heen ging. Het antwoord was: dat gaan we een keer vernietigen. Er is geen kluis voor, dus hij ging er niet mee akkoord. Derhalve vroeg hij of het ter plaatse vernietigd kon worden. Men moest toen eigenlijk eerst naar de winkel om een schaar te kopen. Hij hield echter de poot stijf en toen werd het ter plaatse kapot gemaakt. Dit gaat niet over digitale veiligheid, maar wel een punt. Het denken over privacy gevoelige materie moet nog een slag maken hier. Een boete dreigt. Het is de vraag in hoeverre het geen tadeloze instantie is. In hoeverre is dit een stok achter de deur? Waarom kreeg de Rekenkamer als antwoord dat er geen datalekken waren, terwijl het er 8 bleken te zijn? Is met de verkeerde persoon gesproken? Of is het niet herkend? Was de informatie niet bekend? Was het op een andere plek in de organisatie bekend? Het is heel merkwaardig. Het kan toch niet zo zijn, dat de organisatie de verkeerde persoon heeft aangewezen om het gesprek mee te voeren. Dat zou niet logisch zijn geweest. Gevoelige informatie moet bij de gemeente veilig zijn, want de gemeente krijgt ook medische gegevens bijvoorbeeld m.b.t. een uitkering. Die medische gegevens worden ook overhandigd aan ambtenaren. Dat is een lastige eend in de bijt van de wetgeving. De gemeente moet ermee aan de slag, want het is nog steeds de dagelijkse gang van zaken dat inwoners medische gegevens overdragen aan niet-medici. Het is de vraag of niet-medici er goed mee om kunnen gaan. Dit is toch ook wel een punt. Dit onderzoeksrapport is een stok achter de deur om ermee aan de slag te gaan. Hij zag onlangs een verordening met een privacy paragraaf erin. Nadat de ASD een mening had en een vraag stelde, is de privacy paragraaf eruit gehaald. Dat is niet goed, want men moet iets van privacy vinden. Al met al is er nog wel wat te gaan. Hij hoopt, dat het college vakmensen in dienst heeft of mensen die het onder de knie kunnen krijgen. De Rekenkamer is er niet voor om het te verbeteren, maar alleen om het op te merken. Hoe wil het college het aanpakken? Kan het met eigen mensen? Aan welke grootsheid van ingrijpen denkt het college?

De heer Wiersema denkt, dat iedereen hetzelfde bedoelt, dus daarom kan hij het kort houden. Er ligt een mooi rapport met aanbevelingen en conclusies. WIJ steunt het idee om een plan van aanpak te maken, om prioriteringen te stellen, hier budget aan te koppelen en daarmee terug te komen naar de commissie om er verder over te spreken.

Mevrouw Verhoef stelt, dat de overheid het goede voorbeeld moet geven, door veiligheid en privacy bescherming een speerpunt te maken in hun eigen digitale bedrijfsvoering. Dat moge duidelijk zijn. De maatregelen, die de Rekenkamer heeft voorgesteld op basis van haar onderzoek, vindt de PvdA zeer concreet en steekhoudend. Natuurlijk is de PvdA akkoord met het geven van de opdracht aan het college om uitvoering te geven aan die maatregelen. Natuurlijk hoort de PvdA ook graag van het college zelf hoe dat het college dit concreet ziet. De PvdA vertrouwt erop, dat als de expertise niet in huis is, het college dit extern weet te vinden. Bij de VNG is allerlei ondersteuning mogelijk. Hoe ziet het college dit zelf?

De heer Ruijtenberg heeft complimenten voor de Rekenkamer. Zelf is hij nog net geen digibeet, maar zelfs hij begreep het rapport. Voor GL is het duidelijk. Een 17-jarige jongen heeft aanvallen gedaan en daarmee het betalingsverkeer van 3 grote banken plat gelegd. Er is dus geen tijd te verliezen. Wat GL betreft, gaat het college zo snel mogelijk uitvoering geven aan de aanbevelingen. GL hoort graag welke schitterende vergezichten het college voor ogen heeft.

Alvorens wethouder Fortuyn aan vergezichten begint, kijkt hij eerst in de spiegel. Hier is het rapport voor bedoeld. Zelf komt hij uit het bedrijfsleven, rapporten van dit kaliber heeft hij altijd gewaardeerd. Het is goed, dat mensen van buitenaf kritisch naar de organisatie kijken of naar ICT en privacy. De wethouder omarmt dit soort documenten. Er is echter wel een wegingsfactor in aan te brengen. Het heeft wat langer geduurd dat het rapport opgeleverd is, deels veroorzaakt doordat de gemeente bezig was met de BIG, de baseline informatiebeveiliging. Het is een gigantische klus. Het gaat niet met het inhuren van iemand om binnen een half jaar klaar te zijn. Het gaat om procedures, de organisatie, de systemen. Het is een hele grote klus. De wethouder benadrukt namens het college het belang van goede systemen, naast de dienstverlening en de efficiency ook de privacy. Het college herkent de uitkomsten van de Rekenkamer, hoewel ze er een iets andere visie op heeft, maar het college geeft er zeker urgentie aan. De algemene verordening gegevensbescherming moet 29 mei werken, want anders is er een boete van de AP, autoriteit privacy. Dat gaat om gigantische bedragen. Vanwege de opgaven vanuit het rijk als de participatiewetgeving en WMO heeft de gemeente ook veel informatie van burgers gekregen. Het gaat niet alleen om een BSN, maar ook veel privé gegevens en achtergronden. De gemeente is zich ervan bewust dat het veilig moet zijn. Aan de andere kant is het voor systemen ook een ratrace. De

belastingdienst en de banken zijn ook al gekraakt. Dit neemt niet weg, dat er wat aan gedaan moet worden. Het college doet er al wat aan. Er zijn 2 formatieplaatsen ingehuurd m.b.t. Ciso, chief information security officer. Deze is permanent in dienst en gaat zich verder bezig houden met de BIG. De heer Muis kan het zich voorstellen, dat het college nu na het lezen van het rapport zich afvraagt of het wel voldoende is. Wethouder Fortuyn denkt dat het op dit moment voldoende is. Volgende week worden er 2 programma's gepresenteerd, waarbij de raad van harte uitgenodigd is. Enerzijds gaat het over het AVG ICT en anderzijds over het zaakgericht werken. Dossiers worden gescreend, waarbij afgevraagd wordt wat een medewerker moet met BSN en allerlei andere nummers. De raad heeft capaciteit en geld gevoteerd. De gemeente staat voor een enorme operatie topwerken. Allerlei systemen zijn 5 jaar oud en worden helemaal vernieuwd. De technologie gaat zo hard. De raad heeft € 1,2mln gevoteerd. De gemeente doet er best veel aan. De heer Neeleman vraagt zich af hoe het mogelijk is dat hij op de hoogte is van een aantal lekken, zoals bij 3B Wonen en SVHW, en dat de gemeente richting de Rekenkamer aangeeft, dat de datalekken niet bekend zijn. Het zijn er 8 geweest. Is dit pas de laatste 4 maanden bekend? Wist men dit voor die tijd niet? Het verbaast wethouder Fortuyn niet, dat er een aantal datalekken was, want die worden gemeld. Hij begrijpt derhalve niet waarom het niet boven water is gekomen. Voor de wethouder was het geen verrassing. Het college heeft het rapport goed gelezen. Er is geconstateerd, dat het van buitenaf niet te kraken was. Van binnenuit wel. Daar ligt een groot probleem. Het college bedankt de heer Hofstra voor het rapport. Het wordt onderdeel van het introduceren van awareness onder medewerkers. Dat wil het college in een programma stoppen. Het college schrok ervan, dat er wachtwoorden zijn gegeven. Het gaat om een ernstig feit. Het systeem is op zich goed, er moet mee gelopen worden met een pasje. Men kan nergens komen zonder pasje. Er lagen nergens pasjes, maar het meelopen was een dingetje. Er zitten ook huurders in het gebouw, dus er moet scherper op gestuurd worden. De gemeente moet aan de slag met de beveiliging van binnen uit en dit gaat verder dan één keer vertellen. Het wordt in functioneringsgesprekken en beoordelingsgesprekken opgenomen, er worden trainingsprogramma's gehouden m.b.t. bewustwording. Er zijn gemiddeld 20 tot 25 vacatures, gemiddeld zijn er 20 ambtenaren in de beëdiging. Het thema wordt constant onder de aandacht gebracht en het wordt zeer sterk opgepakt. Het college realiseert zich, dat er een bestuursaansprakelijkheid is. Als er keuringen komen, is de wethouder aansprakelijk. Dit gaat heel ver. Het komt elk kwartaal op de agenda van het portefeuillehoudersoverleg. Het rapport heeft wel de ogen geopend. Met het oog op de BIG is ook vanuit de VNG gezegd, dat het belangrijk is. De gemeente moet risico gestuurd gaan werken. De WMO is een bron, waar veel informatie te halen is. De heer Kampinga zegt dat de WMO en privacy gevoelige informatie duidelijk is. Maar er zijn ook vaak vertrouwelijke en geheime vergaderingen en vergaderstukken. Valt dat hier ook onder? Wethouder Fortuyn zegt dat dit erin past. Geheime stukken moeten geheim blijven. Het past er zeker in. De voorzitter vraagt om een afronding. Wethouder Fortuyn vindt het een belangrijk onderwerp. Hij probeert duidelijk te maken, dat er met man en macht aan gewerkt wordt. Het college neemt het rapport serieus. Er wordt gevraagd hoe de raad in positie komt om het college te controleren. Dit is een terecht vraag. Er is een NCA, de gemeente wordt via wetgeving of via het jaarverslag verplicht verantwoording af te leggen in het kader van de informatiebeveiliging. Daar zit de kader stellende rol van de raad. De heer Dieleman vraagt of het college voornemens is dit op te nemen in de jaarstukken. Of wordt er een apart document van gemaakt? Wethouder Fortuyn moet dit antwoord schuldig blijven. Het wordt in ieder geval opgenomen in het jaarverslag. De heer Dieleman stelt, gezien de importantie van het onderwerp, voor om er een apart onderwerp van te maken, zodat de raad er apart over kan debatteren ieder jaar. Wethouder Fortuyn zegt toe, dat er een apart hoofdstuk van gemaakt wordt. De heer Dieleman vindt dit zeer vriendelijk, maar hij vroeg om een apart document. Wethouder Fortuyn kan dit niet beoordelen. Het is sinds 2017 verplicht. Het moet nog gemaakt worden, de wethouder weet nog niet hoe het eruit komt te zien. De wethouder ziet geknik, dus het komt voor elkaar. Het moet eerst opgesteld worden, waarna er over gepraat kan worden. De heer Muis gelooft echt, dat er met man en macht aan gewerkt wordt, maar een toezegging dat er een verslag van gemaakt gaat worden, gaat voorbij aan dit rapport. De raad wil eerst horen wat er allemaal gebeurt, niet mondeling, maar graag op schrift. Wethouder Fortuyn zegt dat er volgende week een presentatie is, waar gezien kan worden wat er gebeurt en waar de gemeente mee bezig is. De wethouder zal vragen of er een planning aan gehangen kan worden. De ambtenaren zitten in de zaal en pikken mee wat hier gezegd wordt. De heer Muis begrijpt, dat er een planning naar de raad komt. Wethouder Fortuyn zegt dat er volgende week een presentatie wordt gehouden. De input van de raad wordt opgepakt. Er zal geleverd worden waar de raad om vraagt, naast het jaarverslag zal er een sturingsinstrument komen.

De voorzitter geeft aan, dat er ook vragen aan de Rekenkamer zijn gesteld. De Rekenkamer heeft geen concrete vragen gehoord. Wel opmerkingen.

Tweede termijn

De heer Dieleman vindt de beantwoording van de wethouder helder. De CU ziet uit naar het actieplan en naar de jaarlijkse verantwoording in de gemeenteraad. Hij hoopt, dat er stappen of sprongen in de goede richting gezet worden.

De heer Hoppenbrouwer denkt, dat het actieplan heel belangrijk is. Dit kan opgenomen worden in de bestuurlijke planning. Hij is blij met de verantwoordelijkheid in de raad om de verantwoordelijkheid zo serieus op te pakken, dat er nu al suggesties gedaan zijn om er budget voor vrij te maken. Bij discussies over het ICT budget werd hier nogal moeilijk over gedaan. Kennelijk staan de sterren er nu gunstiger voor. Goed nieuws voor de komende periode. Hij verwacht dat het budget voor ICT bij de begroting 2019 zal toenemen. De heer Muis heeft van de portefeuillehouder begrepen, dat er al voldoende capaciteit en budget is vrijgemaakt door de raad. Als dat niet zo is, staat D66 er zeker positief tegenover om daar iets aan te doen. De heer Hoppenbrouwer is blij met deze toezegging van de heer Muis. Hij had het zo geïnterpreteerd, dat de focus ligt op de personele bezetting. Awareness is geen training, zodat iedereen het weet, nee, het moet echt tussen de oren zitten. Hoe dat handen en voeten krijgt bij beoordelingsgesprekken, is hem niet duidelijk. De boodschap van de wethouder is helder en dat geeft een zwitserleven gevoel. Het wordt echt serieus genomen en dat is hard nodig, want het gaat om de privacy van inwoners.

De heer Van der Stelt bedankt de wethouder voor zijn vurige betoog, waaruit kon worden opgemaakt dat het hem zeer aan het hart gaat. Daar twijfelt hij niet aan, maar hij ziet wel graag een concreet plan. Dat hoeft niet afhankelijk te zijn van een beeldvormende avond. Dat ziet het CDA graag terug in een gedegen aanpak, bij voorkeur een meerjarige aanpak. Daar hoort een financiële doorvertaling bij. Als dat tot extra budget leidt, moet dat dan afgewogen worden tegen andere prioriteiten. Het college zal hier vast zelf eerst op kunnen sturen.

De heer Kampinga heeft enige moeite met het raadsvoorstel. Er staat gewoon dat het uitgevoerd moet worden, terwijl de commissie er van alles van vindt. Dit is nu aan de magere kant. De heer Dieleman zegt dat hier het recht van amendement voor is. Het voorstel bij rapporten van de Rekenkamer is altijd, dat de aanbevelingen overgenomen worden. Als de raad iets anders wil, zijn daar amendementen voor. De heer Kampinga bedoelt, dat het raadsvoorstel niet is wat de commissie ervan vindt. De heer Hoppenbrouwer zegt dat de raad op haar wenken bediend wordt. De aanbevelingen worden overgenomen en daarbij het rapport. De heer Van der Stelt zou het pleidooi van de heer Kampinga toch wel ondersteunen. Het kan procedureel mooi opgeschreven zijn, maar uit de toelichting moet blijken wat de bedoeling is. De heer Kampinga is blij met deze ondersteuning, want het is heel wezenlijk. Het gaat telkens over de WMO en privacy gevoelige gegevens, maar er zijn veel meer dingen vertrouwelijk of geheim. Valt dat ook onder het plan. Ja? Dan is hij gerust gesteld.

De heer Neeleman hoort de wethouder een vergelijking maken met het bedrijfsleven. Zeker na de kanteling met de WMO is het een significant verschil, dat mensen nu medische gegevens moeten afgeven bij niet-medici. Dat is heel anders dan in het bedrijfsleven. Als men het niet afgeeft, krijgt men geen uitkering. De wethouder zegt, dat hij zich zelf aansprakelijk voelt. Voor het college is een goede verzekering met een goede dekking afgesloten. Zelfstandig aansprakelijk zal de wethouder er geen schade van krijgen, maar de mensen die er te lijden van hebben, waarvan gegevens op straat liggen, zoals een paspoort, wel. De wethouder zegt aansprakelijk te zijn, maar dat is een beetje misplaatst, want hij ondervindt er geen schade van, maar de gemeente als geheel wel. De gemeente moet een bepaald imago boven houden. Bij 3B Wonen ging het over het gehele klantenbestand. Dat kon absoluut niet volgens de Ombudsman. Dit moet aangepakt worden. Graag wil hij van mevrouw Van Tatenhove horen of zij zich nog kan herinneren dat de paragraaf over de privacy uit de verordening gehaald is. Hiermee is niets opgelost. De gemeente moet iets vinden van privacy m.b.t. wat inwoners aanleveren. Bij inwoners moet alleen gevraagd worden essentiële informatie. Informatie die de gemeente niet heeft, kan ook niet gelekt worden. Voelt wethouder Van Tatenhove zich verantwoordelijk, dat dit opgepakt moet worden? De gemeente moet alleen informatie in huis halen, die inwoners verplicht moeten toezenden. Dit zou geregeld moeten zijn, maar het is nog niet geregeld. De voorzitter merkt op, dat dit een vraag is, die het sociaal domein betreft. Dat is wat anders dan de aanbevelingen van de Rekenkamer. Mevrouw Van Tatenhove hoeft deze vraag niet te beantwoorden. De heer Neeleman vindt dat de voorzitter gelijk heeft. Men moet verder gaan met hokjes denken. Iedereen heeft zijn eigen portefeuille. Ook het hokjes denken geeft geen integrale veiligheidsbeleving. Dat is het gebrek van deze gemeente, waarmee hij dit punt toch maar gemaakt heeft.

De heer Wiersema had in zijn eerste termijn een verzoek m.b.t. een plan van aanpak. Wanneer worden de quick wins van de aanbevelingen gerealiseerd worden? Welke plannen worden doorgeschoven naar de toekomst? Hoe kan er zo snel mogelijk geschakeld worden met de aanbevelingen?

Mevrouw Verhoef denkt dat alles gezegd is. Ze heeft vertrouwen in het college.

De heer Ruijtenberg heeft niets toe te voegen aan zijn eerste termijn.

Wethouder Fortuyn heeft twee concrete vragen gehoord. Eén van de eerste taken die opgepakt zijn, de quick wins, waar de gemeente al mee bezig is ook m.b.t. het zaakgericht werken, is de verwerkingsovereenkomst. Dit was niet eenduidig geregeld. Het college is hier in 2017 nadrukkelijk mee bezig geweest om de verwerkingsbijeenkomsten goed op te stellen. Er zijn keiharde afspraken m.b.t. hoe om te gaan met data, hoe om te gaan met datalekken. Alleen die informatie moet verstrekt worden, die nodig is voor de taak of het functioneren van degene die het krijgt. De verwerkingsovereenkomst is een heel belangrijk document in de relatie met mensen die taken uitvoeren voor inwoners. Of dat nu 3B Wonen of thuiszorg is; deze zijn allemaal waterdicht afgesloten. De mens is echter een zwakke schakel, het college is dus niet ontslagen van haar verantwoordelijkheid. Het gaat om een ketenaansprakelijkheid. Over aansprakelijkheid: dat de wethouder het niet mag betalen, wil niet zeggen dat hij zich niet schuldig voelt. Schuldgevoel is ook een schuld of straf. De wethouder sluit niet uit, dat de deur gewezen wordt als iets verwijtbaar is. Het is te simpel om te zeggen, dat hij er geen last van zou hebben. Zo zit hij er niet in. Het college is al met de quick wins bezig, zoals awareness. Het rapport is stevig gedeeld at work. Het college heeft haar ongenoegen laten blijken; het MT is erop aangesproken en het college. Er wordt gekeken naar de implementatie verder uitgevoerd moet worden. Het college zal met een planning komen, wanneer programma's opgestart worden. De heer Hoppenbrouwer zou willen voorstellen om snel met een concrete planning te komen. Anders wordt het kip boven de kippensoep. Het moet concreter, met een datum. Wethouder Fortuyn denkt dat dit na de verkiezingen zal zijn. Hij kan er nu niets over zeggen. Hij doet zijn best en zo snel mogelijk. De heer Hoppenbrouwer begrijpt, dat de wethouder dat nu niet kan, maar de wethouder moet met ICT en Finance met een planning komen binnen 2 of 3 weken. Wethouder Fortuyn gaat zijn best doen, maar geeft geen garantie.

De voorzitter hoort van CDA en VVD dat zij mogelijk een amendement willen indienen. Hij begrijpt, dat de aanbevelingen opgenomen moeten worden in het besluit, niet de verwijzing. De heer Kampinga vindt het inderdaad heel formalistisch. Het hoeft kennelijk niet, ook goed. Als er maar een mooi plan komt. De heer Van der Stelt ondersteunt dat ten eerste. Hij wordt hierin gesterkt door de reactie van de wethouder. Het moet echt concreter en smarter. Als dat in de toelichting opgenomen kan worden en zo geborgd wordt, is dat een eerste stap.

De voorzitter constateert, dat het voorstel als besprekingsstuk behandeld kan worden in de raad.

6.b Opvolgingsonderzoek 2014-2017 Rekenkamer

De heer Muis zegt dat het gaat om een opvolgingsonderzoek, dat betekent de voortgang en uitvoering van eerdere aanbevelingen en nakomen van toezeggingen uit eerdere onderzoeksbrieven en rapporten. Uit het rapport maakt D66 een heleboel positieve dingen op. De Rekenkamer rapporten zorgen voor debat en het overnemen van meer voorgestelde aanbevelingen, de raad wordt beter geïnformeerd over de voortgang van beleid, beleid wordt verrijkt met inbreng van de raad, het college luistert goed naar de raad, doordat vrijwel alle aanbevelingen uitgevoerd worden. Dat is hartstikke goed en positief. Dan staan er aanbevelingen, gericht aan de raad. Daar geeft het college geen antwoord op, omdat ze aan de raad gericht zijn. Daarom stelt D66 ze aan het college. Hoe gaat het college de voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen monitoren? Hoe gaat het college de raad hierover rapporteren?

De heer Neeleman zegt dat er een oordeel gegeven wordt over de rapporten in de periode 2014-2017. Dat is jammer, want hij had wat zaken die hier net voor speelden, namelijk 2010 en 2013. De opvolging bij latere onderzoeken liet te wensen over. Dit ging over de kunstwerken, civiele werken. Dat is zo belangrijk, daarom hecht hij er waarde aan, dat het goed ter hand wordt genomen. Juist die kunstwerken zijn heikele punten, waar de provincie een punt had m.b.t. de boekhouding. De gemeente had het niet op orde. De heer Dieleman zegt, dat de commissie niet op de inhoud zou ingaan. Het zou over het proces gaan. De heer Neeleman zegt dat het rapport bij de bijlagen zat. Daar heeft hij naar gekeken. De voorzitter wijst hem erop, dat het noemen van punten voldoende is. De heer Neeleman noemt de kunstwerken. Dat is het belangrijkste en hierbij gezegd.

De heer Van der Stelt sluit aan bij de woorden van de heer Muis. Dit gaat hij niet herhalen.

Mevrouw Gielis is blij met het feit, dat de afgelopen begroting wederom extra geld is vrij gemaakt voor onderzoeken van de Rekenkamer. Tijdens de behandeling van het vorige agendapunt bleek maar weer eens hoe belangrijk de rapporten van de Rekenkamer voor de gemeente zijn. Het is een goed middel om de controlerende taak van de gemeenteraad goed te ondersteunen en de raad scherp te houden. L3B vindt het een positief feit, dat afgelopen jaren veel aanbevelingen zijn overgenomen. Daardoor zijn er

forse stappen gezet. L3B heeft 2 vragen. 75% van de aanbevelingen zijn al dan niet deels opgevolgd. 13% wordt het komende jaar nog opgevolgd. Wat is de termijnplanning voor die resterende 12%? In het raadsvoorstel staat: periodiek informeren van de raad. Dat is een containerbegrip. L3B wil dit concreter maken met minimaal één maal per kwartaal of er een termijn aan te hangen, want anders wordt het zo vaag. Uiteraard ondersteunt L3B de woorden van de heer Muis over de voortgang en monitoren, want dat is een goed voorstel.

De heer Dieleman zat al een tijdje te wachten op dit onderzoek. Fijn dat het nu voorligt. Het is belangrijk om te weten hoe goed de gemeente aan de slag gaat met de onderzoeken die door de Rekenkamer gedaan worden. Het is één van de belangrijkste controle-instrumenten van de gemeenteraad. Uit het onderzoek blijkt, dat veel onderzoeken goed worden uitgevoerd. De CU is blij dit te zien. Het raadsvoorstel stelt voor om alle aanbevelingen, die nog niet uitgevoerd zijn, alsnog te laten uitvoeren door het college. Of is het kansloos om dit nogmaals te vragen? De heer Neeleman vindt het een overbodig voorstel. Er is al opdracht gegeven om het uit te voeren. De heer Dieleman denkt dat de heer Neeleman daar wel gelijk in heeft, maar dat weet hij niet zeker. Het kan soms geen kwaad om dingen te benadrukken. Bij het fietsveiligheidsplan is dat ook gebeurd. Als het college zegt dat het onuitvoerbaar is, hoort hij dat graag.

Mevrouw Verhoef is ook blij om te zien dat op basis van de kennis van de Rekenkamer er goede, inhoudelijke debatten hebben kunnen plaats vinden. Soms zijn er veranderingen of moties voorgesteld. De PvdA vindt het positief, dat het college bijna alle aanbevelingen heeft uitgevoerd. De heer Kampinga leest in het stuk, dat driekwart van de aanbevelingen is overgenomen, waarvan het college aanvankelijk slechts een derde deel overnam. De raad heeft bereikt, dat er veel meer is aangenomen. Mevrouw Verhoef zegt dat dit gedaan is op basis van de rapporten van de Rekenkamer. Inderdaad heel goed dat de rapporten benut zijn. Een aantal aanbevelingen is neergelegd en het college heeft in de meeste gevallen gezegd er wat aan te zullen doen. Het is een abstracte discussie. De raad vraagt continu dingen te regelen voor de maatschappij en de raad volgt continu of het college dit nakomt. Dat is niet anders met zaken die door de Rekenkamer naar voren komen of op basis van andere stukken. Het is een vrij abstracte discussie, maar goed om te horen waar het college toezeggingen nog kan nakomen en waar het moeilijk is. En het college kan de raad nu vragen hoe ze toch kunnen voldoen aan de vraag van de raad.

De heer Ruijtenberg vindt het wederom een zeer goed rapport van de Rekenkamer. In principe is GL het eens met de beslissingen, die gevraagd worden. Voordat GL er definitief over besluit, wil GL nog even aansluiten bij D66. GL is zeer benieuwd naar het antwoord van het college.

De directeur van de Rekenkamer zegt dat de Rekenkamer tevreden is over de manier waarop het hier gaat. Er wordt echt een politiek debat gevoerd n.a.v. Rekenkamerrapporten. Dat doet de Rekenkamer veel deugd. De Rekenkamer ziet, dat de dualiteit werkt. Als de raad wat vindt, dan wordt de reactie van het college gecorrigeerd. Dat is echt een controlerende taak. Aan een deel wordt, ondanks dat er een klap op gegeven is, geen invulling gegeven. De Rekenkamer zegt dan: de raad is de baas in Lansingerland. De raad bepaalt dit. In duale verhoudingen heeft het college dit uit te voeren, tenzij er onzin staat, maar de Rekenkamer zorgt ervoor dat dat niet gebeurt. Dit zou een punt van aandacht kunnen zijn. Monitoring is wel belangrijk. De Rekenkamer kan de aanbevelingen niet blijven monitoren, want dan gaat het budget op aan monitoren. De Rekenkamer wil een systeem, waarin het college de raad rapporteert over de opvolging van aanbevelingen, waar de raad een klap op heeft gegeven. L3B maakt terecht een opmerking over de periodiciteit. De raad kan het college opdragen het mee te nemen in het jaarverslag, de jaarrekening. Of als daar behoefte aan is, in de voorjaarsnota of najaarsnota, maar in ieder geval in het jaarverslag.

Burgemeester Van de Stadt bedankt de raad voor haar bijdrage, waar hij het mee eens is. Hij dankt ook de Rekenkamer voor het rapport, waar hij het ook mee eens is. Waar hij vraagtekens bij plaatst is hoe de feiten in de behandeling betekenis krijgen. Het is onnodig negatief. De raad is veel positiever dan het rapport. De raad zegt dat veel wordt opgevolgd en dat is ook zo, maar dat is niet in eerste instantie uit het rapport te halen. Op blz.21 staan de feiten kort op een rijtje. Alle aanbevelingen zijn door het college overgenomen, ook de 6 waarvan de Rekenkamer zegt dat het onduidelijk is. Ook de vraag m.b.t. de kunstwerken, want die waren al in uitvoering. Het rapport liep iets achter de feiten aan. Er is er maar één, die niet is overgenomen. Alle redenen voor de Rekenkamer om heel tevreden te zijn. In de inleiding is te lezen, dat er drie doelen zijn met dit rapport, betrekking hebbend op de Rekenkamer zelf. De Rekenkamer mag dus trots zijn, dat de aanbevelingen worden opgevolgd. Iedereen is het eens met de rapporten van de Rekenkamer. De burgemeester wil de positieve kant beter belicht hebben, want hij constateert niet dat slechts 1/3 in eerste instantie door het college is opgepakt en daar een heel gevecht met de raad geleverd is. De burgemeester constateert, dat 88% van de aanbevelingen opgevolgd is. Er blijven er 2 over, waarvan 1 niet uitvoerbaar is. Deze was in eerste instantie niet door het college

overgenomen, maar de raad heeft gezegd er toch naar te kijken. Het is echter niet uitvoerbaar. Dan krijgt één de conclusie als zijnde niet opgevolgd, namelijk de resultaatfinanciering. Daar is uitgebreid over gedebatteerd. Hier zijn informatieavonden over bijgewoond. Er is gezamenlijk een conclusie getrokken en niet opgevolgd. De heer Neeleman begrijpt, dat de burgemeester onderdeel 1 van het voorstel ontraadt. Wie heeft dit voorstel dan geschreven? De burgemeester zelf? Omarmt de burgemeester het voorstel? De voorzitter wijst erop, dat het een stuk van de raad is. De scribent is de griffier. Niet het college. Burgemeester Van de Stadt is het ook eens met de heer Muis. Bij de conclusies staan 3 hoofdstukken of onderdelen. 1, 3 en 4 gaan over de aanbevelingen. Hij onderschrijft wat er in 4 staat: al met al heeft het college aan bijna alle aanbevelingen uitvoering gegeven, uitgezonderd m.b.t. resultaatfinanciering, maar daar is gezamenlijk ook uitvoering aan gegeven. Punt 2, 5 en 6 gaan over toezeggingen. De Rekenkamer zegt terecht dat het tot meer resultaat leidt dan het in eerste instantie beoogt. Punt 7 betreft het feit, dat het rapport achter de feiten aan loopt. Dat is geen verwijt, omdat dingen gelijker tijd liepen. Hier praat de burgemeester goed over met de Rekenkamer. De heer Hofstra is de eerste die zou zeggen dat onderzoek geen zin heeft. Dan het raadsvoorstel; dit wordt door de griffier opgeschreven. Het zijn de aanbevelingen die de Rekenkamer doet. Punt 1: er is een toezeggingenlijst. Daar dient de raad het debat over aan te gaan. De heer Dieleman zegt dat punt 1 van het voorstel niet is om het debat aan te gaan, maar het college opdracht geven het alsnog uit te voeren. Burgemeester Van de Stadt geeft de heer Dieleman gelijk. Toezeggingen worden bijgehouden, daarvan dwingt de raad nakoming altijd van af. Wanneer het nagekomen is, is het aan de raad om dit te beoordelen. Niet aan de Rekenkamer of het college. De raad moet zelf beoordelen of aan de toezegging voldaan is, ook al denkt de wethouder dat hij voldaan heeft aan de toezegging. De wethouder gokt of hij een toezegging heeft nagekomen; de raad bepaalt dit. De burgemeester zou dit eraf willen halen. Het tweede betreft het monitoren van de aanbevelingen. Daar is de burgemeester niet op tegen. Erg nodig is het niet; hij is tegen overbodige lijstjes. Anderzijds kan jaarlijks in het verslag worden opgenomen hoe het staat met de aanbevelingen; dat is een kleine moeite. Dan moet het door iemand gewaardeerd worden. Aanbevelingen van de Rekenkamer moeten altijd nagekomen worden door het college, tenzij er andere politieke afwegingen worden gemaakt. Als de raad het vast stelt, moet het college het uitvoeren. De raad moet daarop kunnen vertrouwen, ook zonder rapportage. De heer Dieleman begrijpt, dat het college voorstelt om het eerste besispunt eruit te halen. Burgemeester Van de Stadt beaamt dat. Dit is overbodig, want daar is een systeem voor. Men moet niet meer lijstjes maken. Het tweede zou op een heel praktische lightversie jaarlijks kunnen. De heer Muis vraagt of die lightversie nu een toezegging is. Neemt het college het mee bij het jaarverslag? Of moet het geamendeerd worden? Burgemeester Van de Stadt zegt dat dit een procedurevraag is. De heer Muis zegt dat dit geen procedurevraag is. Zegt de burgemeester toe dat het op deze manier geregeld wordt? Burgemeester Van de Stadt zegt dat de raad moet aangeven of de raad dit wil. Als vanavond gezegd wordt, dat de raad wil dat het college het zo doet, dan doet het college dat. Maar niet meer dan dat. De voorzitter legt uit, dat als een raadsvoorstel gewijzigd gaat worden, en dit betreft een raadsvoorstel van de raad zelf, dan moet de raad het amenderen. Dat is het meest helder en zuiver, politiek gezien.

Tweede termijn

De heer Neeleman wil er een bespreekstuk van maken, want hij gaat het amenderen.

De procedurele toelichting is juist zegt de heer Muis. De portefeuillehouder doet alsof het allemaal vanzelf gaat, alleen de discussie geeft aan, dat er licht zit tussen het verhaal van de Rekenkamer en de toelichting van het college. Dat wil D66 naar de raad toe hebben op een eerder moment, niet achteraf als de Rekenkamer weer een onderzoek doet. D66 beraadt zich nog op een amendement. Mevrouw Verhoef vraagt zich af of de raad zelf een voorstel had ingediend, als de Rekenkamer niet met dit voorstel was gekomen. Of had de raad, net als altijd, duidelijke toezeggingen gevraagd? En ingegrepen als het niet gedaan zou worden? Het gaat om vertrouwen. De heer Muis zegt dat het niet om vertrouwen gaat. D66 heeft om een toezegging gevraagd, waarvan gezegd werd dat het zo niet werkt. Dit moet met een amendement, als de raad wil dat het college aan de raad rapporteert. D66 gaat kijken of ze dat gaat doen. Mevrouw Verhoef bedoelde, dat als de Rekenkamer de aanbevelingen zo niet had neergelegd. De heer Muis zegt: als, dan. Hij kan hier niet op ingaan.

Burgemeester Van de Stadt is het eens met de heer Muis en mevrouw Verhoef. De raad moet er altijd op kunnen vertrouwen, dat het college toezeggingen en overgenomen aanbevelingen uitvoert. Altijd. Tegelijkertijd kan hij het zich voorstellen, dat een raadslid een aantal jaar later niet meer weet wat de stand van zaken is, niet meer weet welke toezeggingen er waren, en dat er om een lijstje wordt gevraagd m.b.t. de stand van zaken. Dat is volstrekt logisch, maar dan heeft de burgemeester bij voorkeur een amendement, waarin het voorstel op die wijze wordt ingevuld.

De directeur van de Rekenkamer is een uitermate kritische directeur. Als de directeur zegt, dat het best wel goed is, dan mag de raad zich in de handen knijpen. Verder zal hij nooit gaan.

De voorzitter constateert, dat het voorstel als bespreekstuk behandeld kan worden in de raad, vanwege de amendement van de heer Neeleman en D66. Mevrouw Gielis zegt dat er meerdere amendementen komen.

6.c Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2018

Dit agendapunt komt aan de orde na behandeling van agendapunt 5b.

De heer Neeleman vindt het geen slecht stuk, maar wel in combinatie met het feit, dat er twee wethouders buiten de gemeente wonen. Hij zal niet voor stemmen in de raadsvergadering. De voorzitter geeft aan, dat dit ook kan bij een hamerstuk.

De voorzitter constateert, dat het voorstel als hamerstuk behandeld kan worden in de raad.

Eindpunten:

7a. Actualiteiten uit het college

Geen opmerkingen.

7b. Actualiteiten uit de commissie

Geen opmerkingen.

7c. Actualiteiten uit het college

De heer Dieleman meldt, dat de adviescommissie economisch vestigingsklimaat vergaderd heeft over het werkprogramma. De dag erna heeft de bestuurscommissie vergaderd, waar wethouder Abee lid van is. Dat zag er goed uit. Lansingerland heeft mooie punten binnen gehaald bij die werklocaties agenda. De adviescommissie gaat nog even hard door tot aan de verkiezingen, want op 15 februari vergadert de adviescommissie weer, dan gaat het over de versnellingsdeal regio Rotterdam Den Haag, de kadernota begroting MRDH 2019 en de strategische agenda van de metropoolregio. Input is van harte welkom.

8. Rondvraag en sluiting

De heer Nieuwlaet wil het hebben over een toezegging over een niet onbelangrijk onderwerp. Het betreft reorganisatie ambtelijk apparaat, met name de stelpost van € 800.000. Die zou gemotiveerd in een voorstel worden besproken in de commissie AB. Dan zou er in januari 2018 een plan van aanpak komen. Is dat plan van aanpak er al? Zo niet, wanneer gaat de raad dat dan zien? Wethouder Fortuyn beaamt, dat die toezegging er voor januari staat. De verwachting was dat er 1 december al een nieuwe ad interim was aangenomen, maar dat is januari geworden. Hij loopt de fracties af. Met hem is besproken dat aankomende week een brief over de procedure aan de raad wordt toegezonden. Volgende week heeft de raad een update.

De voorzitter dankt aanwezigen voor alle beraadslagingen. Dit was de laatste commissie van deze raadsperiode. De heer Blonk is 3 jaar voorzitter geweest van deze commissie en dat heeft hij met plezier gedaan. Dat komt door de commissie, door het college, de wethouders, de burgemeester en niet in de laatste plaats door de griffier. Hartelijk dank daarvoor, hij heeft het met plezier gedaan (applaus). Niets meer aan de orde zijnde, sluit hij de vergadering om 23.27 uur.

Verslag opgesteld door Marianne Jansen, Lothassa Secretarie, met behulp van geluidsopname.